

## ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	<b>Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна</b>
Освітня програма	<b>47697 Медицина</b>
Рівень вищої освіти	<b>Доктор філософії</b>
Спеціальність	<b>222 Медицина</b>

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

*Використані скорочення:*

**ID** - ідентифікатор

**ВСП** - відокремлений структурний підрозділ

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти

**ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

**ЗВО** - заклад вищої освіти

**ОП** - освітня програма

## Загальні відомості

### 1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	47697
Назва ОП	Медицина
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

### 2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ханюков Олексій Олександрович, Колядінцев Василь Володимирович, Коньков Дмитро Геннадійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.05.2021 р. – 07.05.2021 р.

### 3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naqa.gov.ua/eccc60fa-e4e1-44a1-a187-36ce87eb6ee6>

Програма візиту експертної групи <https://office.naqa.gov.ua/f3b34340-25ce-4326-bca1-5e1bac40d932>

### 4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

#### I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

**відсутні**

#### II. Резюме

## **Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям**

Під час аналізу експертна група дійшла висновку, що освітня-наукова програма (ОНП) «Медицина» та освітня діяльність за цією програмою у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (надалі Університету) у цілому відповідають визначеним критеріям. ОНП успішно функціонує та розвивається на базі наявної магістерської освітньої програми з медицини, має чітко визначений освітній та науковий профіль, та складає основу для підготовки науково-педагогічних кадрів у регіоні. Очевидною є системна наполеглива й багаторічна праця Гаранта, робочої групи та усього науково-педагогічного колективу ХНУ імені В.Н. Каразіна над створенням та реалізацією ОНП «Медицина». Унікальними рисами програми є використання міждисциплінарних підходів при плануванні та виконанні наукових досліджень. Засновані на міждисциплінарних зв'язках, такі підходи розширюють науковий уявлення і стають основою щодо проведення фундаментальних досліджень. Також хотіли б зазначити вдаль використання у навчально-науковому процесі кадрових, матеріально-технічних, клінічних ресурсів, партнерських стосунків з науковими й освітніми інституціями у регіоні, приватними та державними медичними структурами, що надає можливість аспірантам досягти програмних результатів навчання. Поряд з тим, на думку ЕГ оптимальному надбанню загальної та професійної компетенції аспірантів в повному обсязі, може перешкоджати недостатня кількість аудиторних занять та відсутність реальних контрольних заходів за виконанням здобувачами самостійної позааудиторної роботи. Також привернуло увагу фактичний дефіцит можливостей для підготовки здобувачів до викладацької діяльності. Адміністрація ХНУ та викладацький склад, що забезпечують реалізацію даної ОНП, усвідомлюють існуючі недоліки та мають реалістичний план стосовно їх вирішення.

## **Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик**

Використання інтегральних підходів із використанням допомоги інших факультетів Університету при виконанні наукових досліджень. Здійснюється вибір індивідуальної освітньої траєкторії згідно встановлених цілей навчання. Детально викладена інформація відносно проведення освітнього процесу під час карантину Аспіранти мають змогу набирати клінічний матеріал у ЛПЗ на підставі укладених договорів між ЗВО та лікувально-діагностичними установами. Аспіранти ознайомлені з планом та процедурою проведення контрольних заходів та порядком і процедурами повторного їх проходження під час першого заняття. Правила проведення контрольних заходів є доступними для учасників освітнього процесу, включають процедури запобігання конфліктних ситуацій. Аспіранти мають доступ до необхідних матеріалів, щоб забезпечити індивідуальну потребу для підвищення власної компетенції. Здобувачі ознайомлені з основними принципами та положеннями академічної доброчесності та дотримуються їх. Викладачі наголошують на важливості дотримання принципів академічної доброчесності та ознайомлюють з можливими наслідками їх порушення на початку навчання. Наявний репозитарій робіт аспірантів. Потужний науково-педагогічний склад, активне використання можливостей клінічних баз при реалізації програми, залучення провідних вітчизняних фахівців в процес навчання, використання здобутків грантових проектів, діюча система мотивації професійного розвитку викладацького складу (преміювання за публікації, захист дисертаційних робіт). В Університеті створене розгалужене Управління якості освіти, що складається з 7 центрів з чітким розподілом функціональних обов'язків. ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування учасників освітнього процесу. З метою надати кожному аспіранту відповідну освітню підтримку у проведенні наукового дослідження у навчальному плані є низка дисциплін, що відповідають тематиці кожного з них. Керівники аспірантів є визнаними науковцями, мають широке коло наукових інтересів та вагомих наукових публікацій, пройшли наукове стажування, або працювали в провідних університетах. Практика преміювання дисертантів і наукових керівників після захисту та за публікації у фахових виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science; проводиться безкоштовний друк публікацій у фахових журналах, що видаються у ХНУ, дисертацій і авторефератів . 22 точки доступу до ліцензійної програми USMLE для підготовки до міжнародних іспитів.

## **Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення**

На думку ЕГ час на засвоєння дисципліни недостатній для здобуття як загальних та фахових компетенцій за ОНП. Рекомендовано переглянути часовий розподіл між аудиторною та самостійною роботою (співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи з урахуванням мети в реалізації ОНП) у сторону обґрунтованого збільшення часу на аудиторні заняття, принаймні до 20% для заочної форми навчання та 40% - для денної форми. Не прописані чіткі критерії оцінювання по результатам СР аспірантів (усі дисципліни). Рекомендовано розробити чіткі форми та критерії оцінювання СР аспірантів. Інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання за ОК представлена лише на сайті ЗВО. На думку експертів доцільно рекомендувати розробити персоналізовану програму взаємодії викладача та аспіранта, із чітким визначенням процедури й політики курсу та результату навчання, особливо по вибірковим дисциплінам. Обрані методи контролю не дозволяють об'єктивно оцінити знання та вміння аспірантів. Розробити та додати більш детальні критерії оцінювання аспірантів на заліках та іспитах при допомозі чек-листів, шкали оцінювання, еталону правильної відповіді. Перегляд ОНП має формальний підхід, без урахування змін та доповнень від НПП, здобувачів та стейкхолдерів. Рекомендовано розробити алгоритм внесення пропозицій та доповнень від НПП, роботодавців та здобувачів при допомозі анкетування. Не прописані стандартні операційні процедури у закладах, з якими укладені договори згідно з ОНП. Рекомендовано створити додатки до договорів, із залученням відділу по біоетиці, де чітко будуть вказані стандартні ОП. На сайтах кафедр не доступна інформація про аспірантів із вказівкою на їх наукові публікації та їх участь у наукових форумах. Рекомендовано створити окрему сторінку на сайті кафедри із зазначенням основних показників аспіранта. Аспіранти не задіяні в процесі формування культури академічної доброчесності. Рекомендовано анонімне опитування здобувачів щодо порушень

академічної доброчесності наприкінці кожного навчального року. Відсутні докази про стимулювання розвитку викладацької майстерності (оплата закордонних відряджень, допомога у заключенні договорів про стажування). Розробити систему мотивації розвитку викладацької майстерності. Переважно використовуються лабораторні потужності клінічних баз. Рекомендовано розглянути питання із залучення потужних наукових лабораторій Університету, де будуть виконуватися інструментально-діагностичні фрагменти дисертаційних досліджень за ОНП "Медицина". Низький соціальний рівень підтримки здобувачів ВО які навчаються за даною ОНП. Рекомендовано розробити механізми щодо соціальної підтримки здобувачів ВО та фінансування наукових досліджень. Аспіранти зазначили про відсутність дисциплін з викладацької діяльності. Рекомендовано розглянути питання про додавання таких дисциплін, як "Педагогіка та психологія вищої школи з основами риторики", "Сучасні технології викладання у вищій медичній освіті".

### III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

#### Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

##### 1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета та цілі ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю "Медицина" в повній мірі відповідають місії Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, ґрунтуються на основоположних документах, що визначають головні принципи розвитку і вдосконалення науково-педагогічної діяльності університету: «Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/strategiya-rozvytku-universitetu-2019-2025-2.pdf>), «Стратегічні цілі Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у сфері якості на 2020–2021 роки» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/tsili2020-2021.pdf>), «Політика Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у сфері якості на 2021–2025 роки» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/polityka-2021.pdf>). Пріоритетними напрямками діяльності університету є: класична університетська освіта – повноцінні різнобічні знання з усіх дисциплін, тісний зв'язок з наукою та її активний вплив на освітній процес; спрямованість освітнього процесу на глибокі предметні знання, розвиток мислення та унікальних здібностей особистості; підтримання університетських наукових шкіл, здійснення комплексних наукових розробок та плідне співробітництво з Національною академією наук України та науково-дослідними інститутами; підтримка широких партнерських зв'язків по всьому світу, участь у багатьох міжнародних програмах; надання можливості здобувачам вищої освіти, викладачам і дослідникам університету навчатися або стажуватися за кордоном, співробітництва з іноземними партнерами у спільній дослідницькій групі чи проєкті в рамках різноманітних програм обміну та стипендій; комерціалізація результатів науково-технічних розробок на національному та світовому ринках; зміцнення і розвиток традицій класичного університету, розширення ролі університету як центру інтелектуальної культури та просвітництва; соціальна підтримка викладачів і студентів, розвиток університетської соціальної інфраструктури, модернізація матеріально-технічної бази освітнього процесу та наукових досліджень, забезпечення фінансової стійкості університету. Ціль ОНП "Медицина" Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна - підготовка фахівців, які на базі глибинних теоретичних знань, практичних умінь та навичок здатні розв'язувати комплексні проблеми в галузі охорони здоров'я здійснювати в цій галузі дослідницько-інноваційну діяльність, виконувати оригінальні наукові дослідження, отримувати нові факти та впроваджувати результати роботи у практичну медицину та науково-педагогічну діяльність. Отже цілі ОНП цілком відповідають місії та стратегії ЗВО. Унікальними рисами програми є використання міждисциплінарних підходів при плануванні та виконанні наукових досліджень. Засновані на міждисциплінарних зв'язках, такі підходи розширюють наукові уявлення і стають основою щодо проведення фундаментальних досліджень.

##### 2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

В результаті ознайомлення експертної групи з відомостями СО та під час зустрічей із здобувачами вищої освіти за даною ОНП, роботодавцями, НПП, роботою з відповідними документами ([https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1QiZdbQLW7drFQvDtYVi8s3M\\_o\\_ACV\\_m7](https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1QiZdbQLW7drFQvDtYVi8s3M_o_ACV_m7)), встановлено, що цілі та програмні результати навчання сформульовані в цілому з урахуванням позицій та потреб здобувачів вищої освіти, академічної спільноти та потенційних роботодавців. ЗВО проводить опитування роботодавців ([https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScj9XIFitZzDKs8ODAsKc89niYgUogcUSsKeMX8NsF43iCXqQ/viewform?fbclid=IwAR3RAzwoyGjLRPuVBsX\\_pNvtuyKbojnpGADJEOyCWPGHlg4sTIxw8rd4kBo](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScj9XIFitZzDKs8ODAsKc89niYgUogcUSsKeMX8NsF43iCXqQ/viewform?fbclid=IwAR3RAzwoyGjLRPuVBsX_pNvtuyKbojnpGADJEOyCWPGHlg4sTIxw8rd4kBo)) та випускників ([https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd\\_T8gFQJsrbfdjMaYBNluNeAqIHuaYlQanIRjdgfzboSEbba/viewform?](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd_T8gFQJsrbfdjMaYBNluNeAqIHuaYlQanIRjdgfzboSEbba/viewform?)

fbclid=IwAR3nGIo-Ci65FncEV1ZgHHbf33riwKwuNXxzOiKr1KDE\_W4V4RkjbBsess) щодо якості освітніх програм, зокрема ОНП, що акредитується. При співбесіді експертної групи з роботодавцями було встановлено що не всі потенційні роботодавці (особливо представники лікувальних закладів) ознайомлені з цілями та програмними результатами навчання ОНП та не приймали реальну участь в обговоренні ОНП. На факультеті функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, представники якого є членами Ради факультету та, відповідно, можуть приймати участь у обговоренні (зокрема зі своїми науковими керівниками) та затвердженні ОНП. Так, з 2016 р. за вимогою наукових керівників та здобувачів кількість навчальних дисциплін зросла з 12 до 17 (<https://drive.google.com/drive/folders/1pJRSRbHwBmz8uYoYvFTWo-1o3YzvMLLH>) за рахунок вибіркового дисциплін. Проведено перегляд кількості аудиторних годин з дисциплін в сторону їх зменшення. Але під час візиту реальних доказів урахування позицій аспірантів та здобувачів на зміст та програмні результати навчання отримано не було. Представники роботодавців (завідувачі кафедр ХНУ) входять до складу вченої ради ХНУ та беруть участь в обговоренні ОНП. До потенційних роботодавців, які зацікавлені в висококваліфікованих спеціалістах, слід віднести як лікувальні заклади, так інститути Національної академії медичних наук України (зокрема ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії імені В.Т. Зайцева НАМН України», ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України», ДУ «Інститут медичної радіології та онкології ім. С.П. Григор'єва НАМН України», ДУ «Інститут мікробіології та імунології імені І.І. Мечникова НАМН України»), з якими підписані договори про співробітництво (<https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1STudyEKeJKonRn4mbo8ZTA92pjE2uIPi>). Подальше працевлаштування аспірантів та здобувачів відбувається переважно в заклади, з якими підписані договори про співпрацю, та безпосередньо в ХНУ. Збір та аналіз даних про потреби та можливі пропозиції здобувачів проводяться шляхом їх анонімного анкетування (<https://drive.google.com/drive/u/5/folders/1KhAGehdkKCXpvkt407RFCi6bUN-o4WV1>, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/prezentatsia-2021.pdf>).

### **3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.**

Визначення цілей та програмних результатів ОНП ґрунтувалося на аналізі світових тенденцій розвитку медичної науки та практики, а також вимог та потреби ринку праці у фахівцях, які мають компетенції, необхідні для проведення науково-дослідної, викладацької та практичної діяльності в галузі медицини. Відповідно до сучасних напрямків медичної науки, національних та міжнародних стандартів при формуванні ОНП було звернено увагу на необхідність застосування міждисциплінарних зв'язків та поглиблене вивчення коморбідної патології. Результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач третього рівня вищої освіти, сформульовані в ОНП з урахуванням зазначених сучасних вимог та тенденцій. Галузевий контекст (22 «Охорона здоров'я») та регіональний контекст (наявність в Україні та Харківському регіоні значної кількості вищих навчальних і науково-дослідних закладів медичного профілю, а також клінічних лікувальних установ з попитом на висококваліфікованих фахівців-медиків) обумовили визначення основних цілей та програмних результатів. Останні передбачають глибоку теоретичну підготовку в галузі медицини та оволодіння широким спектром практичних навичок, зокрема при надзвичайних ситуаціях та за розвитку гострих (невідкладних) станів. Вивчався досвід як вітчизняних, так і іноземних закладів, з якими відбувається співпраця ([https://drive.google.com/drive/folders/1XcRjHcRdJdVUX4qatTgIyx\\_lprbdmmvD](https://drive.google.com/drive/folders/1XcRjHcRdJdVUX4qatTgIyx_lprbdmmvD)). Але, на погляд експертної групи, договори носять досить формальний характер. Чітко не визначений механізм взаємодії між ЗВО. Також експертна група не знайшла конкретних посилань на вивчення та використання найкращих практик інших ЗВО. Є досвід міжнародних наукових стажувань співробітників медичного факультету, участі в міжнародних конференціях і проєктах ([https://drive.google.com/drive/folders/1rvAzrHjvP8GYhBzQIn\\_IOA3nfnSOd98-](https://drive.google.com/drive/folders/1rvAzrHjvP8GYhBzQIn_IOA3nfnSOd98-)). Існує практика залучення аспірантів до міжнародних стажувань та проєктів (<https://drive.google.com/drive/folders/1cc47NiwdCHYUAGOGtzmawcotIrlICDjg>). Підготовка за цією ОНП та її успішне завершення відкриває для випускників перспективи для навчання в докторантурі, підвищення кваліфікації у ЗВО і наукових установах України. За результатами виконання ОНП випускники аспірантури будуть конкурентоспроможними на ринку праці і мають перспективи працевлаштування в своєму та інших ЗВО, а також у науково-дослідних та медичних установах України.

### **4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.**

Стандарт вищої освіти за спеціальністю «Медицина» та рівнем вищої освіти МОН України на тепер відсутній. ОНП ґрунтується на вимогах тимчасового стандарту вищої освіти, який був затверджений Вченою радою ХНУ імені В. Н. Каразіна 27 травня 2016 р. (протокол №7) та впроваджений в дію по ХНУ імені В. Н. Каразіна відповідно до наказу ректора № 0301-1/276 від 3 червня 2016 р. ОНП забезпечує проведення власного наукового дослідження з дотриманням принципів академічної доброчесності, результати якого мають наукову новизну, теоретичну та практичну значущість. Програмні результати навчання, в цілому, відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для дев'ятого кваліфікаційного рівня (на момент написання звіту СО). Програмні результати навчання дозволяють досягти рівнів компетентностей, визначених дескрипторами кваліфікаційного рівня НРК.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 1:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.**

Мета і цілі ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю “Медицина” в повній мірі відповідають місії та візії ХНУ. Цілі ОНП сформульовані чітко та спроектовані з урахуванням місії та концепцією розвитку ХНУ. Унікальними рисами програми є використання міждисциплінарних підходів при плануванні та виконанні наукових досліджень. Засновані на міждисциплінарних зв'язках, такі підходи розширюють наукові уявлення і стають основою щодо проведення фундаментальних досліджень. Експертна група відзначає вдале використання у навчально-науковому процесі кадрових, матеріально-технічних, клінічних ресурсів, партнерських стосунків з науковими й освітніми інституціями у регіоні, приватними та державними медичними структурами, що надає можливість аспірантам досягти програмних результатів навчання.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.**

До слабких сторін слід віднести те, що цілі та програмні результати навчання сформульовані в цілому з урахуванням позицій та потреб здобувачів вищої освіти, академічної спільноти та потенційних роботодавців, але деякі стейкхолдери (особливо представники лікувальних закладів) не були ознайомлені з цілями та програмними результатами навчання ОНП та не приймали реальну участь в обговоренні ОНП. ЗВО проводить опитування роботодавців, аспірантів та випускників щодо цілей та програмних результатів навчання ОНП, але, на погляд експертної групи, воно носить досить формальний характер. Під час візиту реальних доказів урахування позиції аспірантів та здобувачів на зміст та програмні результати навчання отримано не було. Рекомендовано розробити чіткий алгоритм участі здобувачів вищої освіти, академічної спільноти та потенційних роботодавців в формуванні та обговоренні цілей та програмних результатів навчання ОНП. ЗВО має договори про співпрацю як з вітчизняними, так із іноземними ЗВО та науковими установами, але, на погляд експертної групи, договори носять досить формальний характер. Чітко не визначений механізм взаємодії між ЗВО. Також експертна група не знайшла конкретних посилань на вивчення та використання найкращих практик інших ЗВО. Не прописані стандартні операційні процедури і у лікувальних закладах, з якими укладені договори згідно з ОНП. Рекомендовано створити додатки до договорів, із залученням відділу по біоетиці, з деталізацією взаємних обов'язків сторін щодо професійного росту здобувачів.

### **Рівень відповідності Критерію 1.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.**

Встановлені факти щодо загальної відповідності критерію 1. Наявні сильні сторони ОНП за даним критерієм (цілі ОНП сформульовані чітко та спроектовані з урахуванням місії та концепцією розвитку ХНУ; унікальними рисами програми є використання міждисциплінарних підходів при плануванні та виконанні наукових досліджень; потужні кадрові, матеріально-технічні, клінічні ресурси, партнерські стосунки з науковими й освітніми інституціями у регіоні, приватними та державними медичними структурами). Виявлені недоліки (Деякі стейкхолдери (особливо представники лікувальних закладів) не були ознайомлені з цілями та програмними результатами навчання ОНП та не приймали реальну участь в обговоренні ОНП. ЗВО має договори про співпрацю як з вітчизняними, так із іноземними ЗВО та науковими установами, але, на погляд експертної групи, договори носять досить формальний характер; чітко не визначений механізм взаємодії між ЗВО. Також експертна група не знайшла конкретних посилань на вивчення та використання найкращих практик інших ЗВО. Не прописані стандартні операційні процедури і у лікувальних закладах, з якими укладені договори згідно з ОНП) не є суттєвими та спричинили рішення для оцінювання відповідності “В”.

### **Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:**

**1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).**

Освітньо-наукова програма представлена на сайті Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<http://medicine.karazin.ua/research/aspirantura>). Обсяг освітньої складової ОНП складає 40 кредитів ЄКТС, зокрема,

обов'язкові освітні складові (26 кредитів ЄКТС), що формують знання з загальної підготовки (мовні компетентності з іноземної мови – 10 кредитів ЄКТС; філософські освітні компоненти та компоненти щодо оволодіння методологією наукових досліджень – 5 кредитів ЄКТС; компоненти, що формують навички підготовки наукових публікацій та презентації результатів досліджень – 4 кредити ЄКТС; компоненти, що формують універсальні навички дослідника – 3 кредити ЄКТС; компоненти, що дозволяють аналізувати і планувати сучасні напрямки наукових досліджень в медицині – 4 кредити ЄКТС). Блок професійної підготовки складається з вибірових дисциплін зі спеціальності та становить 14 кредитів ЄКТС (35% від загальної кількості кредитів), що відповідає вимогам Закону «Про вищу освіту» та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Стандарт вищої освіти на даному рівні відсутній.

## **2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.**

Зміст і структура ОНП в цілому відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)». ОНП має можливість забезпечити 4 обов'язкових складових підготовки здобувачів третього рівня відповідно до Постанови: здобуття глибинних знань зі спеціальності (14 кредитів ЄКТС), оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетенціями (5 кредитів ЄКТС), набуття універсальних навичок дослідника (3 кредити ЄКТС + 4 кредити ЄКТС - компоненти, що дозволяють аналізувати і планувати сучасні напрямки наукових досліджень в медицині), здобуття мовних компетенцій (10 кредитів ЄКТС). Освітня складова ОНП реалізується протягом перших 2 років навчання. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему. Протягом першого року навчання викладаються переважно освітні компоненти, що направлені на оволодіння мовними компетентностями; філософські освітні компоненти та компоненти щодо оволодіння методологією наукових досліджень; компоненти, що формують навички підготовки наукових публікацій та презентації результатів досліджень та компоненти, що формують універсальні навички дослідника. На другому році навчання викладаються компоненти, що формують навички проведення наукових досліджень в медицині та знання зі спеціальності. Проте, слід зазначити, що в структурі ОНП є деякі неузгодженості. Зокрема, в розділі 2 ОНП (2019 року затвердження) в описі складових ОНП відзначається, що до складу теоретичної підготовки включаються дисципліни вибору ЗВО, призначення яких полягає у забезпеченні професійного освітньо-наукового рівня, які відсутні в переліку компонент ОНП (п.2.1. програми). Також в цьому ж описі складових ОНП вказується про наявність в ОНП професійної практичної підготовки, яка дозволить закріпити отримані знання щодо викладацької майстерності на практиці, однак в переліку компонент відсутні будь-які освітні компоненти, які би передбачали практичну підготовку. Окрім того в ОНП на сторінці 24 проводиться опис асистентської викладацької практики, якої взагалі немає в структурі ОНП. Рекомендовано усунути неузгодженості в структурі ОНП. Експертна група вважає, що за умови корекції структури ОНП, цілі та ПРН можуть бути досягнені.

## **3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).**

Зміст ОНП відповідає предметній області визначеної спеціальності, зокрема за рахунок ВК 1 «Патологічна анатомія, сучасний стан розвитку», ВК 2 «Внутрішня медицина, сучасний стан розвитку», ВК 3 «Сучасні аспекти хірургічних хвороб», ВК 4 «Психіатрія, сучасний стан розвитку», ВК 5 «Сучасні аспекти інфекційних хвороб», ВК 6 «Сучасні аспекти клінічної імунології», ВК 7 «Кардіологія, сучасний стан розвитку», ВК 8 «Анестезіологія та інтенсивна терапія, сучасний стан розвитку», ВК 9 «Нервові хвороби, сучасний стан розвитку», ВК 10 «Онкологія, сучасний стан розвитку», ВК 11 «Радіологія, сучасний стан розвитку», ВК 12 «Травматологія і ортопедія, сучасний стан розвитку». Крім того, ОНП передбачає наукову складову, в тому числі проведення власного дослідження, написання дисертації та захист власної наукової роботи.

## **4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.**

Варіативна складова ОНП дорівнює 14 кредитам ЄКТС (35% від загальної кількості кредитів), що відповідає вимогам Закону «Про вищу освіту» та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУ», пп.3.4, 3.5 [https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD\\_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU](https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU). Індивідуальні навчальні плани складаються на кожний навчальний рік і містять інформацію про перелік і послідовність вивчення навчальних дисциплін, обсяг навчального навантаження за всіма видами навчальної діяльності, види та строки підсумкового семестрового контролю та атестації. Індивідуальний план формується особисто кожним здобувачем вищої освіти за участю наукового керівника та, за необхідності, гаранта ОНП; сформований план затверджується деканом факультету. Вивчення навчальних дисциплін, які включено до навчального плану, є обов'язковим. Робочі та навчальні плани наявні у відкритому доступі на веб-сайті: <https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1wxN8G->

SRKvf54QXpmWXCvFP-AjFaxyd5,

<https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1WhooQoJKtOQUBm3TaaWPKvPXbVLSol>. Право аспіранта на вибір навчальних дисциплін реалізується за наступним алгоритмом. Робочі програми (силабуси) дисциплін з уточненнями та доповненнями обговорюються та затверджуються вченою радою факультету, потім вони оприлюднюються на веб-сайті факультету. Програми (силабуси) містять перелік та анотації дисциплін, що пропонуються за вибором, попередні умови для вивчення дисципліни, мету, очікувані результати навчання, теми аудиторних занять, теми самостійної роботи та методи контролю результатів навчання ([https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y\\_mL-KgFW](https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y_mL-KgFW)). Відомості про навчальні дисципліни, що будуть вивчатися за вибором здобувачем вищої освіти, вносяться до індивідуальних навчальних планів здобувачів. Здобувач має право вибирати навчальні дисципліни з вибіркового компонентів ОНП відповідно до власних наукових інтересів та професійних потреб. Обрана дисципліна узгоджується з науковим керівником та знаходить відображення в індивідуальному плані роботи аспіранта/здобувача. Але, слід зазначити, що фактично здобувачі визначаються з вибірковою дисципліною тільки на першому році навчання, обираючи майбутню спеціалізацію, що на наш погляд дещо обмежує індивідуальну освітню траєкторію. Під час інтерв'ю експертна група переконалась, що здобувачі, які навчаються за ОНП, в цілому задоволені можливостями реалізації свого права навчальних дисциплін за вибором, але висловили побажання щодо розширення переліку вибіркового дисциплін (наприклад, «Педагогіка та психологія вищої школи з основами риторики», «Сучасні технології викладання у вищій медичній освіті» та ін.), що відповідає частини 5 статті 1 Закону України «Про вищу освіту» з приводу гуманітарних складових освітнього процесу.

## **5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.**

ОНП передбачає проходження практичної підготовки протягом навчання за профільними дисциплінами професійної підготовки (ВК 1 «Патологічна анатомія, сучасний стан розвитку», ВК 2 «Внутрішня медицина, сучасний стан розвитку», ВК 3 «Сучасні аспекти хірургічних хвороб», ВК 4 «Психіатрія, сучасний стан розвитку», ВК 5 «Сучасні аспекти інфекційних хвороб», ВК 6 «Сучасні аспекти клінічної імунології», ВК 7 «Кардіологія, сучасний стан розвитку», ВК 8 «Анестезіологія та інтенсивна терапія, сучасний стан розвитку», ВК 9 «Нервові хвороби, сучасний стан розвитку», ВК 10 «Онкологія, сучасний стан розвитку», ВК 11 «Радіологія, сучасний стан розвитку», ВК 12 «Травматологія і ортопедія, сучасний стан розвитку») та під час виконання наукової складової на клінічних базах відповідно до тематики робіт. Наукова складова реалізується відповідно до плану, який складається та уточнюється сумісно із науковим керівником, та після обговорення затверджується. Проміжними результатами, які дозволяють досить повно судити про проходження такої практики, є опубліковані статті та виступи на наукових конференціях. Остаточний підсумок – захист дисертації. ЗВО має договори про співпрацю з клінічними закладами та інститутами, на базі яких відбуваються практичні заняття та виконується наукова складова ОНП: КЗ ОЗ «Харківська міська поліклініка № 24», Харківські клінічні лікарні на залізничному транспорті №1 та №2 філії «Центр охорони здоров'я» ПАТ «Українська залізниця», ДЗ «Спеціалізована медико-санітарна частина № 13 МОЗ України», КЗ ОЗ «Харківський міський шкірно-венерологічний диспансер №3», КНП ХОР «Обласний госпіталь ветеранів війни», КЗ ОЗ «Харківське обласне бюро судово-медичної експертизи», ДЗ ОЗ «Обласна туберкульозна лікарня №3, КНП ХОР «Обласний протитуберкульозний диспансер №1», КНП ХОР «Обласна клінічна лікарня», Харківська обласна клінічна інфекційна лікарня, КЗ ОЗ «Обласна дитяча клінічна лікарня №1», КНП «Міська клінічна лікарня №8» ХМР, ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії імені В.Т. Зайцева НАМНУ», ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМНУ», ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМНУ», ДУ «Інститут мікробіології та імунології імені І.І. Мечникова НАМНУ», ДУ «Інститут медичної радіології імені С.П. Григор'єва НАМНУ та ін. (<https://drive.google.com/drive/folders/1StudyEKeJKonRn4mbo8ZTA92prjE2uIPi>). Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами було встановлено, що вони в цілому задоволені можливостями та умовами практичної підготовки, доступом до матеріально-технічних ресурсів, пацієнтів та клінічних баз. Потенційні роботодавці висловили думку, що здобувачі цілком конкурентоспроможні в медичній сфері. ЗВО надав приклади працевлаштувань (<https://drive.google.com/drive/folders/1fKZ6uc21Z4rMeQaDylG2mp5sdcMD8DCa>). ЕГ вважає недоліком ОНП відсутність практичної підготовки щодо педагогічної практики. Хоча на сторінці 24 проводиться опис асистентської викладацької практики, її взагалі немає в структурі ОНП.

## **6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.**

Набуття здобувачами таких соціальних навичок (soft skills), як комплекс навичок, необхідних для започаткування та виконання наукових проєктів, презентації отриманих результатів, захисту інтелектуальної власності та своїх наукових переконань, проведення наукових семінарів та конференцій, а також навичок в галузі комунікативних технологій, які необхідні для розвитку педагогічної та наукової кар'єри, такі як результативна взаємодія з редактором, рецензентами та роботодавцями, вміння шукати з застосуванням сучасних комунікативно-інформаційних технологій місце для працевлаштування в якості педагога або науковця відбуваються під час вивчення циклу дисциплін загальної підготовки ОК 1 «Іноземна мова для аспірантів», ОК 2 «Філософські засади та методологія наукових досліджень», ОК 3 «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень» та ОК 4 «Набуття універсальних навичок дослідника». При вивченні дисциплін професійного спрямування аспірантами здобуваються такі соціальні навички, як ораторські здібності, управління часом, лідерські якості, робота в колективі, відбувається індивідуальний розвиток особистості.



## **7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).**

На момент написання звіту професійний стандарт відсутній

## **8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.**

Обсяг освітньої складової ОНП складає 40 кредитів ЄКТС, зокрема, обов'язкові освітні складові (26 кредитів ЄКТС), що формують знання з загальної підготовки (мовні компетентності з іноземної мови – 10 кредитів ЄКТС; філософські освітні компоненти та компоненти щодо оволодіння методологією наукових досліджень – 5 кредитів ЄКТС; компоненти, що формують навички підготовки наукових публікацій та презентації результатів досліджень – 4 кредити ЄКТС; компоненти, що формують універсальні навички дослідника – 3 кредити ЄКТС; компоненти, що дозволяють аналізувати і планувати сучасні напрямки наукових досліджень в медицині – 4 кредити ЄКТС). Блок професійної підготовки складається з вибіркового дисциплін зі спеціальності та становить 14 кредитів ЄКТС (35% від загальної кількості кредитів), що відповідає вимогам Закону «Про вищу освіту» та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів ОНП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою) зазначено у пп.3.3.9-3.3.14 Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна [https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD\\_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU](https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU). Навчальний час, відведений для самостійної роботи аспіранта, регламентується навчальним планом. Під час зустрічі експертної групи зі здобувачами був встановлений факт задоволеності обсягом ОНП, хоча були висловлені побажання щодо можливого розширення переліку вибіркового дисциплін. На погляд експертної групи, оптимальному надбанню загальної та професійної компетенції аспірантів в повному обсязі, може перешкоджати недостатня кількість аудиторних занять. Тому експертна група рекомендує переглянути часовий розподіл між аудиторною та самостійною роботою аспірантів у сторону обґрунтованого збільшення часу на аудиторні заняття, принаймні до 20% для заочної форми навчання та 40% - для денної форми навчання. Крім того експертна група рекомендує додати ОК «Педагогічна майстерність» до змісту ОНП.

## **9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.**

ОНП не передбачає підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою

### **Загальний аналіз щодо Критерію 2:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.**

Зміст і структура ОНП в цілому відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)». Зміст ОНП відповідає предметній області визначеної спеціальності. ОНП передбачає проходження практичної підготовки протягом навчання за профільними дисциплінами професійної підготовки. ОНП дозволяє добути здобувачами різноманітних соціальних навичок.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.**

В структурі ОНП є деякі неузгодженості. Зокрема, в розділі 2 ОНП (2019 року затвердження) в описі складових ОНП відзначається, що до складу теоретичної підготовки включаються дисципліни вибору ЗВО, призначення яких полягає у забезпеченні професійного освітньо-наукового рівня, які відсутні в переліку компонент ОНП (п.2.1. програми). Також в цьому ж описі складових ОНП вказується про наявність в ОНП професійної практичної підготовки, яка дозволить закріпити отримані знання щодо викладацької майстерності на практиці, однак в переліку компонент відсутні будь-які освітні компоненти, які би передбачали практичну підготовку. Окрім того в ОНП на сторінці 24 проводиться опис асистентської викладацької практики, якої взагалі немає в структурі ОНП. Рекомендація експертної групи: усунути неузгодження в структурі ОНП, додати до змісту ОНП ОК «Педагогічна майстерність». Можливість формування оптимальної освітньої траєкторії аспіранта або здобувача є дещо обмеженою за рахунок досить формального підходу до визначення вибіркового дисциплін. Фактично здобувачі визначаються з вибірковою дисципліною тільки на першому році навчання, обираючи майбутню спеціалізацію.

Рекомендація експертної групи: розширити перелік вибірових дисциплін (у тому числі за побажанням аспірантів або здобувачів) та забезпечити можливість вибору не тільки під час зарахування до аспірантури. На погляд експертної групи, оптимальному надбанню загальної та професійної компетенції аспірантів в повному обсязі, може перешкоджати недостатня кількість аудиторних занять. Тому експертна група рекомендує переглянути часовий розподіл між аудиторною та самостійною роботою аспірантів у сторону обґрунтованого збільшення часу на аудиторні заняття, принаймні до 20% для заочної форми навчання та 40% - для денної форми навчання.

## **Рівень відповідності Критерію 2.**

Рівень B

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.**

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. В структурі ОНП є деякі неузгодженості. Відсутня ОК з педагогічної майстерності. На погляд експертної групи, оптимальному надбанню загальної та професійної компетенції аспірантів в повному обсязі, може перешкоджати недостатня кількість аудиторних занять. Тому експертна група рекомендує переглянути часовий розподіл між аудиторною та самостійною роботою аспірантів у сторону обґрунтованого збільшення часу на аудиторні заняття, принаймні до 20% для заочної форми навчання та 40% - для денної форми навчання. Фактична обмеженість у виборі навчальних дисциплін є недоліком, проте, за наявності оптимізації процедури вибору в закладі та виконання вимог законодавства щодо обсягу варіативної складової не є суттєвою. Крім того, адміністрація та викладацький склад закладу усвідомлюють недосконалість існуючого Положення про вибірові дисципліни і систему вибору дисципліни, та мають реальний дієвий план його удосконалення.

## **Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:**

### **1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.**

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників опубліковані на сайті Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<http://medicine.karazin.ua/research/aspirantura>, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/dodatok-7-1-2020-2.pdf>). Програма вступного фахового випробування для осіб, які вступають на навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» також розміщена на сайті ЗВО (<https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1JGW4Q3omvNIGwtU7juJx2AOiHuK3NSDQ>). У них зазначено перелік, процедуру та строки подання документів, а також зміст, форму та строки випробування для конкурсного відбору. Перелік документів, які необхідні для вступу, визначений чітко. У Правилах зазначені дані про формування конкурсного балу. Визначено можливість нарахування додаткових балів за навчальні та наукові досягнення. Конкурсний бал вступника визначається наступними складовими: результатом вступного іспиту зі спеціальності, результатом вступного іспиту з іноземної мови, результатом презентації дослідницьких пропозицій за тематикою передбачуваного наукового керівника. За наявності однакових конкурсних балів перевагу отримують особи з науковими здобутками зі спеціальності. Ознайомившись з Правилами прийому до аспірантури, абітурієнт має можливість чітко та однозначно зрозуміти умови вступу на ОНП. Експертна група дійшла до висновку щодо відсутності у Правилах прийому дискримінаційних положень. Надаються рівні можливості для потенційних вступників на навчання за цією ОНП.

### **2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.**

У Правилах прийому до аспірантури визначена процедура вступу абітурієнтів на ОНП «Медицина» із зазначенням форм та термінів навчання. На конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту на основі ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста. Під час подання документів передбачено подання наукового тексту (дослідницьку пропозицію) з обраної спеціальності, списку опублікованих наукових праць та винаходів (за наявності). Під час спілкування експертної групи з аспірантами ними підтверджено подання наукових напрацювань при вступі до аспірантури. Вступні випробування до аспірантури ХНУ на навчання для здобуття ступеня доктора філософії складаються з вступного іспиту зі спеціальності, вступного іспиту з іноземної мови в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, та презентації дослідницької пропозиції за тематикою передбачуваного керівника. Абітурієнт може скласти англійську, німецьку або французьку мову. Слід зазначити, що майже всі абітурієнти склали іспит з англійської мови, але абітурієнт Рубанова Олена Олегівна – з німецької, що свідчить про реальну можливість вибору здобувачами іспиту з іноземної мови. Додатково передбачено можливість подання дійсних сертифікатів, які підтверджують знання іноземної мови на необхідному рівні. Наприклад, з англійської мови сертифікату тестів TOEFL, IELTS, CELA, з встановленням

максимального результату за вступне випробування з іноземної мови. Практики надання сертифікатів зі знання іноземної мови на рівні не нижче B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти для вступу в аспірантуру не було. Програма вступного фахового випробування (іспит зі спеціальність та презентація дослідницької пропозиції за тематикою передбачуваного керівника) та іспиту з іноземної мови (надана програма іспиту з англійської мови) містять зміст програми, списки рекомендованої літератури для підготовки, чіткі та зрозумілі критерії оцінювання вступних випробувань (<https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1JGW4Q3omvNlGwrU7juJx2AOiHuK3NSDQ>).

**3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Визнання результатів навчання в інших закладах вищої освіти регулюються пп 6.4 Положення про організацію освітнього процесу в ХНУ ([https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD\\_AIQSZoxDTkt2eDNrXoU](https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AIQSZoxDTkt2eDNrXoU)) та положенням про порядок реалізації учасникам освітнього процесу ХНУ на академічну мобільність (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-pravo-na-akadem-mobilnist.pdf>). Відповідно до цих документів визнання результатів навчання, отриманих аспірантами у інших закладах вищої освіти чи наукових установах в рамках реалізації права на академічну мобільність, відбувається шляхом порівняння та визнання кредитів на підставі поданої академічної довідки з переліком та результатами вивчених навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про форму контролю, завіреної в установленому порядку. Результати підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за період навчання в ЗВО-партнері представляються за шкалою, прийнятою у ЗВО-партнері, і переводяться у шкалу, прийняту у ХНУ. У разі переведення аспіранта з вітчизняного ЗВО визнання результатів навчання відбувається шляхом порівняння та визнання кредитів на підставі поданої академічної довідки з переліком та результатами вивчених навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про форми контролю. Вчена рада ХНУ має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших закладах вищої освіти (наукових установах) компетентностей з однієї чи кількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури. Питання визнання іноземного диплому в університеті регулюється наступними документами: «Порядок визнання в ХНУ ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних навчальних закладах», «Порядок визнання в ХНУ документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав» <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhenia.pdf>. Необхідна конкретизація міститься у Правилах прийому. Всі зазначені документи є доступними для всіх учасників освітнього процесу. В університеті функціонує відділ визнання та легалізації документів про освіту, який займається процедурою визнання. При спілкуванні експертної групи зі здобувачами було отримано підтвердження обізнаності останніх із можливостями академічної мобільності та з правилами перезарахування результатів навчання. Аспіранти та здобувачі ОНП брали участь у стажуваннях в іноземних ЗВО з опануванням педагогічних навичок і навичок щодо їх спеціальності (<https://drive.google.com/drive/folders/1cc47NiwdCHYUAGOGtzmaawcotIrlICDjg>). Проте, практики застосування правил визнання академічної мобільності на ОНП не було.

**4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Порядком визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в ХНУ (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/neform-osvita.pdf>). Згідно цього Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, університет може визнати результати навчання, отримані у неформальній освіті, в обсязі не більше 10% від загального обсягу кредитів за освітньою програмою, за якою навчається здобувач. При зустрічі експертної групи зі здобувачами встановлено, що здобувачі інформовані о можливості отримати знання у неформальній освіті з подальшим визнанням результатів такого навчання. Практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на даній ОНП не було.

**Загальний аналіз щодо Критерію 3:**

**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.**

Наявність чітких і зрозумілих правил вступу на навчання, які враховують особливості ОНП. Подання наукових напрацювань під час вступу. Реальна можливість вибору іноземної мови (англійської, німецької, французької) під час іспиту. Можливість зарахування сертифікатів зі знання іноземної мови на рівні не нижче B2 Загальноєвропейських рекомендацій під час вступу до аспірантури. Є чітко прописана процедура визнання результатів навчання в інших закладах вищої освіти та визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.**

Програми фахового вступного випробування та іспиту з іноземної мови розміщені на сайті ХНУ окремо, що утруднює отримання загального уявлення про вимоги до вступу до ОПН. Рекомендовано експертною групою: на сайті медичного факультету в розділі "аспірантура" оприлюднити програми іспиту з іноземної мови (у тому числі з німецької та французької). Незважаючи на наявність документованих прикладів стажування аспірантів та здобувачів в іноземних ЗВО та чітко прописані процедури визнання результатів навчання в інших закладах вищої освіти та визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, таких практик на даній ОПН не було. Більш широко інформувати та заохочувати аспірантів здобувати необхідні навички у неформальній та інформальній освіті, участі у програмах академічної мобільності та визнавати здобуті компетентності під час навчального процесу.

### **Рівень відповідності Критерію 3.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.**

Зважаючи на чіткість та доступність процедури вступу на ОПН, зазначену у Правилах прийому, а також позитивну практику участі аспірантів та здобувачів за програмою академічної мобільності, експертна група вважає, що ОПН в цілому відповідає критерію 3, а рекомендації, висловлені експертами щодо удосконалення процедури визнання результатів, отриманих під час академічної мобільності та неформальної освіти, дозволяють посилити освітньо-наукову програму.

### **Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:**

#### **1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.**

ЕГ з'ясувала, що на даний момент за ОПН навчається 18 аспірантів (1 - денна, 17 - заочна форма навчання). Перелік компетентностей, що зазначений у РП доступний для здобувачів (<https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1Who0QoJKtOQUBEBm3TaaWPKvPXbVLSol>) Змістові елементи РП, форми та методи навчання у цілому відповідають принципам академічної свободи (вибір індивідуальної освітньої траєкторії згідно встановлених цілей навчання, вільний вибір тем наукових досліджень, можливість проводити власні дослідження під керівництвом викладачів, можливість брати участь у НПК, публікації матеріалів дослідження (<https://www.youtube.com/watch?v=dp1-RFllZow>, [https://drive.google.com/drive/folders/1PAbV1TI3n\\_9e6vB-TJt5yI96sZa0u5Qi](https://drive.google.com/drive/folders/1PAbV1TI3n_9e6vB-TJt5yI96sZa0u5Qi), [https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1vgXUHYcKwhQT\\_9aYTUbOFujxGsYXyL-a](https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1vgXUHYcKwhQT_9aYTUbOFujxGsYXyL-a), <https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1wxN8G-SRKvf54QXpmWXCvFP-AjFaxyd5>, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/scopus.pdf>). Досягнення програмних результатів навчання, у цілому, відбувається завдяки силабусам навчальних дисциплін до яких має доступ кожен аспірант: план семінарських занять та самостійної роботи аспірантів, правила написання наукових публікацій та оприлюднення результатів наукових досліджень ([https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1vgXUHYcKwhQT\\_9aYTUbOFujxGsYXyL-a](https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1vgXUHYcKwhQT_9aYTUbOFujxGsYXyL-a), [https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y\\_mL-KgFW](https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y_mL-KgFW), <https://drive.google.com/drive/folders/1eMKvDPP2SbcsBPBMo4mrKbFwAoMlh1fo>). Вибір індивідуальної освітньої траєкторії, згідно встановлених цілей навчання за представленою ОПН, здійснюється за допомогою індивідуального вибору дисциплін ([https://drive.google.com/drive/u/1/folders/14znvFB70ABB\\_mSEpkIk5bSqCeIkVJMoc](https://drive.google.com/drive/u/1/folders/14znvFB70ABB_mSEpkIk5bSqCeIkVJMoc), <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1zeDTSeNOTjllTee8bjTCawtTcRIAYHqg>, <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1tgo5kBlqs3S63x4V7yH7cC7VbWaeCHM4>). Методи навчання: словесні (лекція-монолог, лекція-діалог), методи усного, письмового, тестового контролю та самоконтролю що відображені у самозвіті, після аналізу ЕГ не дають змогу встановити реальні складові формування у здобувачів заочної форми навчання (94,4%) загальних та фахових компетенцій, у першу чергу за рахунок достатньо обмеженого часу аудиторних занять та відсутності заходів для перевірки СР аспірантів на частку котрої відводиться до 3% годин на семестр (20 хв. на студента) по ОД (філософські засади...) та до 5% годин на семестр кожна із вибірових дисциплін, оскільки викладач здійснює діагностику якості самостійної роботи здобувача (як правило, на індивідуальних заняттях) ([https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1vgXUHYcKwhQT\\_9aYTUbOFujxGsYXyL-a](https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1vgXUHYcKwhQT_9aYTUbOFujxGsYXyL-a), [https://drive.google.com/drive/u/1/folders/14znvFB70ABB\\_mSEpkIk5bSqCeIkVJMoc](https://drive.google.com/drive/u/1/folders/14znvFB70ABB_mSEpkIk5bSqCeIkVJMoc)). Не встановлено залучення аспірантів до процесів перегляду та формування ОПН ([https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1QiZdbQLW7drFQvDtYVi8s3M\\_o\\_ACV\\_m7](https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1QiZdbQLW7drFQvDtYVi8s3M_o_ACV_m7)).

## **2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).**

Аналіз реалізації ОНП показав, що критерії оцінювання встановлені для кожного результату навчання за ОНП (<https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1WhooQoJKtOQUBEm3TaaWPKvPXbVLSol>, [https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUY4-zAWMWVY7v8y\\_mL-KgFW](https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUY4-zAWMWVY7v8y_mL-KgFW)). У робочих програмах та силабусах дисциплін за ОНП зазначені результати навчання за даною дисципліною, форми, методи навчання, які застосовуються для їх досягнення, методи та критерії оцінювання, а також відсоток оцінки за результатом навчання у підсумковій оцінці з дисципліни ([https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUY4-zAWMWVY7v8y\\_mL-KgFW](https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUY4-zAWMWVY7v8y_mL-KgFW), [https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD\\_AIQSZoxDTkt2eDNrXoU](https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AIQSZoxDTkt2eDNrXoU), <https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1u8SomaX8YIsD5ocge25hIyKNjPFgdoUj>, <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/16GEFBHnBGBJVb13DeolWvh1wFPSBKbEI>). Проте перевірка загальної та фахової компетентності здобувача що передбачає використання викладачами уніфікованих еталонів використовується лише при вивченні іноземної мови ([https://docs.google.com/document/d/1uFZdoJgCfEnWT5tBlVl\\_8xuznLy1F\\_sb/edit](https://docs.google.com/document/d/1uFZdoJgCfEnWT5tBlVl_8xuznLy1F_sb/edit)). Достатньо детально викладена інформація відносно проведення освітнього процесу в умовах дистанційного навчання під час карантину (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/pro-zaprovadzhennia-karantynu.pdf>, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/osvitniy-protses.pdf>, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-drugiyi-semestr.pdf>).

## **3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.**

Експертна група констатувала, що під час реалізації ОНП «Медицина» заняття у аспірантів містять елементи дослідницької діяльності, опрацювання масивів первинних даних, аналізу отриманих результатів, аспіранти є співвиконавцями науково-дослідних робіт (<https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1hOD7mNE6e7gOWOpl9nub3xm5sc7nj1Mg>, [https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1nURuagU2Uag\\_ShyxsBTYZu91TerQTYXt](https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1nURuagU2Uag_ShyxsBTYZu91TerQTYXt), [https://drive.google.com/drive/folders/16ZojtbrlSwd8jTAMXWmgX\\_XcwJjfQMX\\_](https://drive.google.com/drive/folders/16ZojtbrlSwd8jTAMXWmgX_XcwJjfQMX_)). На основі прямих договорів із клінічними базами аспіранти мають змогу набирати та опрацьовувати матеріал дисертаційних досліджень в умовах клініки та клінічних лабораторій (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1STudyEKeJKonRn4mbo8ZTA92pjE2uIPi>). Аспіранти набувають загальнонаукових компетентностей, мають можливість під керівництвом досвідчених викладачів займатися науковими дослідженнями, вступати на наукових конференціях, використовувати лабораторне та наукове обладнання при написанні дисертаційних робіт (<http://dspace.univer.kharkov.ua/?locale=uk>, <http://medicine.karazin.ua/research/XV-mijnarodna-naukova-konferentsiy-studentiv-molodih-vchenih-ta-fahivtsiv-aktualni-pitannya-suchasnoi-meditsini>, [https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1nURuagU2Uag\\_ShyxsBTYZu91TerQTYXt](https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1nURuagU2Uag_ShyxsBTYZu91TerQTYXt)), Обираючи дисципліну спеціалізації із запропонованого переліку, представленому в ОНП та навчальному плані, та, опановуючи її здобувати професійні компетенції. Наукова складова ОНП передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1tgo5kBlqs3S63x4V7yH7cC7VbWaeCHM4>, <https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1zeDTSeNOTjllTee8bjTCawtTcRIAyHqg>). За останні роки проводилися такі конференції, в яких брали участь аспіранти ХНУ: Асп. Золотарева Т. Конгрес Європейської асоціації ритму серця (онлайн формат виступу), квітень 2020, Конгрес Європейської асоціації ритму серця (онлайн формат виступу), 24 квітня 2021, асп. Дорош VIII Ukrainian scientific conference «Academic Challenges of Diverse Fields Knowledge in the 21st Century», III Міжнародна науково-практична конференція "Проблеми та перспективи сучасної науки та освіти", м. Київ, 20-21 березня 2021, асп. Матвєєнко М. Десятий Британсько-Український симпозиум з анестезіології та інтенсивної терапії на базі клінічної лікарні «Феофанія»; 2018 квіт 18-21, Науково-практичної конференції з міжнародною участю «Коморбідні стани – міждисциплінарна проблема» у Харківському національному медичному університеті; 2017 трав 19 ([https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1nURuagU2Uag\\_ShyxsBTYZu91TerQTYXt](https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1nURuagU2Uag_ShyxsBTYZu91TerQTYXt)).

## **4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.**

Експертна група встановила, що пропозиції щодо оновлення ОНП не вносились, ні представниками НПП, ні студентського самоврядування ([https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1QiZdbQLW7drFQvDtYVi8s3M\\_o\\_ACV\\_m7](https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1QiZdbQLW7drFQvDtYVi8s3M_o_ACV_m7)). Власні пропозиції щодо покращення ОП аспіранти не висловили (<http://rada.karazin.ua/public/uploads/2020/06/Про-внесення-змін-до-Положення-про-систему-внутрішнього-забезпечення-якості-освіти-об'єднано.pdf>). Впродовж року на кафедрах відбувається заслуховування щодо обговорення ОНП в яких брали участь НПП, на основі яких мають відбуватися зміни і доповнення до ОНП ([https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1QiZdbQLW7drFQvDtYVi8s3M\\_o\\_ACV\\_m7](https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1QiZdbQLW7drFQvDtYVi8s3M_o_ACV_m7)). Робоча група по розробці ОНП заперечує внесення доповнення та змін під час проведення обговорення на засіданнях кафедр ([https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1QiZdbQLW7drFQvDtYVi8s3M\\_o\\_ACV\\_m7](https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1QiZdbQLW7drFQvDtYVi8s3M_o_ACV_m7)). Хоча під час проведення інтерв'ю НПП наголошували на те що вони пропонували певні зміни.

## **5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.**

Інтернаціоналізація діяльності Університету регулюється Стратегією розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/strategiya-rozvytku-universitetu-2019-2025-2.pdf>). ОНП зазначається про участь у міжнародних наукових, освітніх та соціальних проектах. У рамках програми академічної мобільності (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-komissii-akadem-mobilnist.pdf>, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-komissii-akadem-mobilnist.pdf>, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-pravo-na-akadem-mobilnist.pdf>), встановлюється загальний порядок організації програм академічної мобільності учасників освітнього процесу на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу іноземних вищих навчальних закладів (наукових установ) ([https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1XcRjHcrdJdVUX4qatTgIyx\\_lprbdmmvD](https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1XcRjHcrdJdVUX4qatTgIyx_lprbdmmvD)). Університет має договори про міжнародну співпрацю із Римським університетом «Ла Сап'єнца», Східнобаварським технічним університетом Регенсбурга, університетом Марібору ([https://drive.google.com/drive/folders/1ElpqT1i1y3bwnCQ6quVGAubDnGKjT\\_O?usp=sharing](https://drive.google.com/drive/folders/1ElpqT1i1y3bwnCQ6quVGAubDnGKjT_O?usp=sharing)). Проф. М. проходив 2 тижневе стажування у Arts et Métiers ParisTech, доц. Ш. проходив стажування у Краковському університеті, проф. Л. стажувалася у медичному університеті м.Люблін, (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1cc47NiwdCHYUAGOGtzmawcotIrlICDJg>). Аспірантка Золотарева отримала освітній грант конгресу ESC (Європейського товариства кардіологів («QTc interval prolongation as predictor factor in early arrhythmia recurrence after catheter ablation of atrial fibrillation in patients with heart failure»)) (<https://esc365.escardio.org/Congress/221457-predictors-of-atrial-fibrillation-recurrence-after-radiofrequency-ablation-in-patients-with-chronic-heart-failure-with-preserved-ejection-fraction>).

### **Загальний аналіз щодо Критерію 4:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.**

Здійснюється вибір індивідуальної освітньої траєкторії згідно встановлених цілей навчання, можливість проводити власні дослідження під керівництвом викладачів, можливість брати участь у науково-практичних конференціях, публікації тез доповідей. Детально викладена інформація відносно проведення освітнього процесу в умовах дистанційного навчання під час карантину Аспіранти мають змогу набирати клінічний матеріал у лікувальних закладах на підставі укладених договорів між ЗВО та лікувально-діагностичними установами. У наявності інтернаціоналізація діяльності здобувачів та викладачів за освітньою програмою «Медицина».

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.**

На думку експертної групи при вивченні обов'язкових та дисциплін за вибором 3-5% аудиторних занять від загального часу на засвоєння дисципліни вкрай недостатньо для здобуття як загальних та фахових компетенцій за ОНП, та унеможливають перспективу студентоцентрованого підходу для аспірантів що навчаються заочно (94,4%). Рекомендовано переглянути часовий розподіл між аудиторною та самостійною роботою аспірантів у сторону обґрунтованого збільшення часу на аудиторні заняття, принаймні до 20% для заочної форми навчання та 40% - для денної форми. Не прописані чіткі критерії оцінювання по методам навчання за результатами самостійної роботи аспірантів (усі дисципліни). Рекомендовано розробити чіткі форми та критерії оцінювання самостійної роботи аспірантів з урахуванням достатньо-тривалого часового контенту що виділяється на самостійну роботу та створити Положення про самостійну роботу аспірантів, де має бути відображена усі взаємодії (організаційно-методичне та матеріально-технічне забезпечення умов для самостійної роботи, система контролю самостійної роботи, критерії оцінювання СР). На сайті кафедр не передбачено архів та відео лекційного матеріалу для аспірантів (за умов дистанційного навчання). Рекомендоване створення архіву відеолекцій по дисциплінам ОНП «Медицина» із системою зворотного зв'язку. Інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання за ОК представлена лише на сайті ЗВО. На думку ЕГ доцільно рекомендувати розробити персоналізовану програму взаємодії викладача та аспіранта, із чітким визначенням процедури й політики курсу та результату навчання, особливо по вибірковим клінічним дисциплінам. Обрані методи навчання не дозволяють об'єктивно оцінити знання та вміння аспірантів й не передбачають обґрунтування виставленої оцінки компетенції у разі подання апеляції. Розробити та додати більш детальні критерії оцінювання аспірантів при допомозі чек-листів, шкали оцінювання, еталону правильної відповіді. Не представлені докази оптимально обраних форм та методів навчання і викладання на ОНП. Хоча, як зазначено вище, відбувається періодичний перегляд змісту ОНП щодо оновлення змісту, форми навчання, бази тестів та завдань, хотілося б зазначити що у робочих програмах не було знайдено свідчень про оновлення списку рекомендованої літератури і електронних джерел, який є громіздким та незручним для користування. Рекомендовано щорічне оновлення списку рекомендованої літератури та схвалення його на засіданнях профільних кафедр. Перегляд ОНП має формальний підхід, без урахування змін та доповнень від НПП. Рекомендовано розробити алгоритм внесення пропозицій та доповнень від НПП та здобувачів при допомозі анкетування та обов'язкового зворотного зв'язку. Не прописані стандартні операційні процедури у закладах, з якими укладені договори згідно з ОНП. Рекомендовано створити додатки до договорів, із залученням відділу по біоетиці, де чітко будуть вказані стандартні операційні процедури.

## Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень Е

### Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Заслуговує на увагу реальна співпраця аспірантів очної та заочної форми навчання із потужною базою клінічних установ. Відсутні інструменти для чіткої оцінки компетентностей здобувача (еталони відповідей, чек лист, рейтингові шкали). Переважна більшість робочих програм не містить оновленого списку рекомендованої літератури. При проведенні практичних занять рекомендовано дотримуватись сучасних методів дотримання безпеки пацієнтів (користуватись стандартними операційними процедурами). За кількості часу для аудиторної роботи аспірантів та методам навчання, особливо для самостійної роботи аспірантів, освітня діяльність за ОНП не повністю відповідають визначеному критерію, однак виявлені недоліки можна усунути протягом одного року .

### Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

**1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.**

Форми проведення контрольних заходів та їх оцінювання в балах визначаються кафедрою і зазначаються у робочій програмі та силабусі відповідної навчальної дисципліни (<https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1WhooQoJKtOQUBEm3TaaWPKvPXbVLSolL>, [https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y\\_mL-KgFW](https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y_mL-KgFW)) . Результати поточного контролю реєструються викладачем у журналі обліку навчальних занять навчальної групи, контрольні заходи - до індивідуального плану аспіранта (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1zeDTSeNOTjllTee8bjTCawtTcRIAYHqg>). Викладач регулярно інформує здобувачів про кількість балів, які вони отримали під час занять. Аспіранти вважаються атестованими за освітньою складовою ОНП за умови проходження повного обсягу освітньої програми, враховуючи сумарну кількість кредитів ЄКТС та успішного складання підсумкових контролів з дисциплін, що включені до навчального плану ([https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhenia\\_PhD.pdf](https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhenia_PhD.pdf), <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1pJRSRbHwBmz8uYoYvFTWo-lo3YzvMLH>). Проміжна атестація аспірантів відбувається згідно індивідуального плану наукової роботи, із використанням презентацій о виконаній роботі на засіданні кафедри та із залученням фахівців по профілю наукового дослідження (засідання організовує відділ аспірантури) раз на рік. Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану науково-дослідницького пошуку та дотриманням графіку підготовки результатів науково-дослідницької роботи. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації. На початку семестру викладач, який викладає дисципліну, знайомить аспірантів з її змістом та структурою, формами роботи, прикладами завдань, а також із критеріями її оцінювання та способів оприлюднення. Контрольні заходи, їх зміст та форми для здобувачів є чіткими, зрозумілими (<https://drive.google.com/drive/u/6/folders/16GEFBHnBGBJVb13DeolVwh1wFSPBkBEI>, [https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y\\_mL-KgFW](https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y_mL-KgFW)). Проте, при аналізі подальшому аналізі, членами ЕГ було встановлено, що відсутні чіткі критерії оцінювання загальних та фахових компетенцій здобувача (чек-лист, рейтингова шкала, еталон правильної відповіді). У ХНУ проводиться ретельна перевірка академічних текстів (дисертацій, статей) на наявність неправомірних запозичень та визначено відповідальні підрозділи за проведення перевірки) (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1NIHpO1PFsDONL9ixzAaR-ZFftrS81R4>). На сайті бібліотеки створено спеціальну рубрику «Успішний аспірант | Successful graduate student», за якою аспірантам дистанційно бібліотека пропонує корисні матеріали та посилання для успішної наукової діяльності ([https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1wC4YCGmntP\\_ETrvzNNwopnfjMUVYeHy5](https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1wC4YCGmntP_ETrvzNNwopnfjMUVYeHy5)).

**2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).**

На момент заповнення форми самооцінювання стандарт вищої освіти не затверджений. Експертна група з'ясувала, що зміст форм атестації відповідає результатам дисципліни, що скорельовані із прикінцевими результатами навчання. Вибір форми контрольних заходів відбувається на етапі підготовки навчального плану: освітні компоненти, результатом яких є більш компетентного наповнення, завершуються заліком; освітні компоненти більш теоретичного або теоретико-практичного наповнення – екзаменом; оцінка з дисципліни, формою контролю знань якої є іспит, визначається як сума кількості балів поточної успішності та екзаменаційної оцінки (в балах).

Терміни та тривалість проведення атестації здобувачів вищої освіти визначаються графіком освітнього процесу та регулюються Положення про атестацію здобувачів наукового ступеня доктора філософії... ([https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhenia\\_PhD.pdf](https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhenia_PhD.pdf), <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-disservice-2020.pdf> ). Найвний репозитарій робіт аспірантів ([https://www.univer.kharkov.ua/ua/research/special\\_radi/dysertatsii](https://www.univer.kharkov.ua/ua/research/special_radi/dysertatsii) , <http://dspace.univer.kharkov.ua/?locale=uk>)

**3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Експертна група встановила, що робочі програми з дисциплін оприлюднюються на сайті факультету <http://medicine.karazin.ua/research/aspirantura> до початку навчального року. Проведення контрольних заходів здійснюється в терміни, визначені графіком освітнього процесу, затвердженим на навчальний рік ([https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD\\_AlQSOxDTkt2eDNrXoU](https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AlQSOxDTkt2eDNrXoU) ). У межах навчальних дисциплін використовуються різноманітні методи та форми контрольних заходів: усний контроль (основне питання, додаткові, допоміжні); запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль; програмований контроль; контроль за виконанням індивідуальних завдань, тестування, самоконтроль, підсумковий контроль, іспит, залік. КУ ОНП "Медицина" не прописано яким чином здійснюється оцінювання знань здобувачів під час дистанційного навчання. При оцінюванні індивідуальних завдань аспіранта що відображені у силабусах не передбачена заочна (дистанційна) форма навчання, хоча 94,4% аспірантів навчаються заочно ([https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y\\_mL-KgFW](https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y_mL-KgFW)). Контрольні заходи у зв'язку з епідемічним станом відбувається у режимі zoom-конференцій. Письмові роботи здобувач надсилає викладачу у вигляді скан-копії <https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1u8SomaX8YIsD5ocge25hIyKNjPFgdoUj>. Схеми нарахування балів, форми оцінювання навчальних досягнень представлені у робочих програмах/силабусах відповідних дисциплін [https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y\\_mL-KgFW](https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y_mL-KgFW). Проте відсутні чіткі критерії оцінювання як для аудиторної, так й позааудиторної роботи (чек-лист, рейтингова шкала, еталон правильної відповіді, тощо) [https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1vgXUH9YcKwhQT\\_9aYTUbOFujxGsYXyL-a](https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1vgXUH9YcKwhQT_9aYTUbOFujxGsYXyL-a). Здобувач наукового ступеня формує Індивідуальний навчальний план аспіранта, обираючи вибіркові навчальні дисципліни, та знайомиться з формами контрольних заходів, які там прописані (<https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1zeDTSeNOTjllTee8bjTCawTcRLAyHqg>). Інформація про форми контрольних заходів до аспіранта доводиться перед початком вивчення дисципліни викладачем та може бути пояснена гарантом програми, завідувачем кафедри. Порядок оскарження результатів відомий аспірантам (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakazkonflktni-sutyatsii.pdf>, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennia-proosvitniyprotses.pdf> ; <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/rishennia-pro-vnesennia-zmin.pdf>), випадків стосовно оскарження результатів контрольних заходів за ОНП не було.

**4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.**

Під час інтерв'ю здобувачи та викладацький склад підтвердили свою ознайомленість з основними принципами академічної доброчесності а члени ЕГ переконались у їх дотриманні. Університет докладає значних зусиль для формування цінностей, політики та процедур академічної доброчесності стосовно всіх учасників освітнього процесу. На думку ЕГ виявлення та запобігання академічного плагіату ХНУ включає такі моменти як формування у здобувачів освіти та НПП несприйняття академічної нечесності та створення умов, що унеможливають академічний плагіат. Зокрема, Університет бере участь у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності .... Academic IQ» (<https://academiq.org.ua/universityty-uchasnyky-academic-iq/>, [https://www.univer.kharkov.ua/docs/Letter\\_to\\_SCSJournal.pdf](https://www.univer.kharkov.ua/docs/Letter_to_SCSJournal.pdf) ). На сайті Університету є низка документів присвячених академічній доброчесності та її імплементації в ХНУ ([https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/integrity\\_doc](https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/integrity_doc) ). Кодекс цінностей ХНУ (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/kodeks.pdf> ) є ще одним документом загальноуніверситетського рівня що постулює принципи академічної доброчесності. На рівні ОНП академічна доброчесність є у фокусі кількох дисциплін – зокрема такої як "Підготовка наукових публікацій". З метою поширення практичних знань і навичок у впровадженні основних принципів академічної доброчесності в університеті проводяться семінари, майстер-класи, презентації, лекції тощо (триденний тренінг-марафон для студентів та викладачів університету, а також презентовано книгу «Академічна чесність як основа сталого розвитку університету»- [https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist\\_osnova\\_rozvitk\\_Univers.pdf](https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf)). Зі здобувачами ВО проводяться бесіди, зокрема за участі декана факультету та викладачів по кожній дисципліні (на першому занятті). Викладачі наголошують на важливості дотримання принципів академічної доброчесності та ознайомлюють з можливими наслідками їх порушення. Антиплагіатна система використовується централізована. Перевірці підлягають наукові публікації (статті, монографії) учасників освітнього процесу (НПП та здобувачі),



дисертаційні роботи, письмові навчальні матеріали (за вибором) за допомогою ліцензійного програмного забезпечення: «Unichek», «Strikeplagiarism» згідно з укладеними договорами (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1NIHpO1PFsDONL9ixzAaR-ZFftrS81R4>). Питання порушення академічної доброчесності регламентуються «Порядком проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів» (<https://www.univer.kharkov.ua/images/poryadok-1.pdf>). Порушення академічної доброчесності за період реалізації даної ОНП представники ЗВО та аспіранти заперечують. Хоча не було знайдено перевірки реферативних робіт аспірантів (самостійна робота), при допомозі антиплагіатної системи, тоді, як при достатньо обмеженому часі аудиторних занять, подібна методика, на думку ЕГ, була б доцільною.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 5:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.**

Експертна група встановила, що аспіранти які були залучені до інтерв'ю ознайомлені з планом та процедурою проведення контрольних заходів та порядком і процедурами повторного їх проходження. Правила проведення контрольних заходів є доступними для учасників освітнього процесу, включають процедури запобігання конфліктних ситуацій, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Аспіранти мають доступ до необхідних матеріалів, щоб забезпечити індивідуальну потребу для підвищення власної компетенції. Інформація про форми контрольних заходів до здобувача доводиться перед початком вивчення дисципліни викладачем та може бути пояснена гарантом програми, завідувачем кафедри тощо. Здобувачі ознайомлені з основними принципами та положеннями академічної доброчесності та дотримуються їх. Викладачі наголошують на важливості дотримання принципів академічної доброчесності та ознайомлюють з можливими наслідками їх порушення на початку навчання. Наявний репозитарій робіт аспірантів. Антиплагіатна система використовується централізовано, самостійний доступ студентів до цієї системи неможливий. Університет бере участь у проекті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти проекту – Academic IQ» Американської Ради з міжнародної освіти за підтримки Посольства США в Україні, МОН України та Національної агенції із забезпечення якості вищої освіти. Перевірки підлягають наукові публікації, дисертаційні роботи, письмові навчальні матеріали.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.**

У силабусах та робочих програмах за ОНП "Медицина" не передбачені певні аспекти заочної (дистанційної) форми навчання (оцінювання індивідуальних завдань здобувача, форми контролю теоретичної підготовки та контроль професійних умінь). Рекомендовано при розробці силабусів, робочих програм деталізувати методи навчання та оцінювання результатів засвоєння знань із урахуванням заочної форми навчання. У робочих програмах незрозумілі критерії оцінювання як для аудиторної, так й позааудиторної роботи (немає чек-листів, рейтингових шкал оцінювання та еталонів правильних відповідей, у тестових завданнях відсутнє пояснення чому саме вказаний варіант відповіді є правильним). Рекомендовано створити чек-листи до кожного завдання та пояснення до тестів внести у програму тестового контролю. Здобувачі не задіяні в процесі формування культури академічної доброчесності. Рекомендовано анонімне опитування здобувачів щодо наявності / відсутності порушень академічної доброчесності (наприкінці кожного навчального року), з можливістю своєчасного зворотнього зв'язку. При перевірці завдань для самостійної роботи аспірантів не використовується система перевірки запозичень. Рекомендовано при виконанні контрольних заходів перевіряти реферати та проекти аспірантів, що регламентовані для самостійної роботи, при допомозі антиплагіатної системи із встановленням допустимого відсотку запозичень.

### **Рівень відповідності Критерію 5.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.**

Аспіранти ХНУ за ОНП «Медицина» мають доступ до необхідних матеріалів щоби забезпечити індивідуальну потребу для здобуття професійних компетентностей. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є зрозумілими, дозволяють встановити результати навчання. Передбачені процедури запобігання та врегулювання конфліктів, зрозумілий порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Зрозумілі політика та процедури дотримання та розповсюдження принципів академічної доброчесності серед аспірантів та викладачів. Рекомендовано здійснення заходів з популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та викладачів.

## **Критерій 6. Людські ресурси:**

### **1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.**

Експертна група з'ясувала, що НПП, які задіяні у реалізації ОНП «Медицина», мають академічну та/або професійну кваліфікацію відповідно до дисциплін, що викладають. Більшість викладачів поєднують викладання з практичною діяльністю за фахом. Результати анкетування вказують, що всі здобувачі в цілому задоволені кваліфікацією викладачів. Під час аналізу особистих справ (базової, освіти, тем та шифрів захищених дисертацій, отриманих наукових звань), переліку виданої науково-методичної літератури, проходження курсів підвищення кваліфікації та стажування та співбесіди було встановлено, що викладачі, які задіяні у реалізації освітньої програми, відповідають кадровим вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності на освітньо-науковому рівні вищої освіти (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1ardZkyAL1NRqioTjAgm9hsGRS48Nh985> ). Дисципліни, що викладаються у рамках ОНП, відповідають науковим напрямам досліджень викладачів, що підтверджується наявністю відповідних публікацій, тематикою дисертацій, опублікованими монографіями. Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників Харківського національного університету ім. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/polozhennya/obrannyanauk-pedagog-pracivnyukiv2019.pdf>); Всі викладачі з групи забезпечення спеціальності по ОНП відповідають щонайменше 7 пунктам вимог, наведеним у ліцензійних умовах (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/14i-OlslnCuCZFNA7ktMdmJHSIhhCBRoS> ).

### **2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.**

Процедура конкурсного добору викладачів є доступною, регламентується Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу НПП Харківського національного університету ім. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/polozhennya/obrannya-nauk-pedagog-pracivnyukiv2019.pdf>). Усі документи, що регламентують конкурсний добір викладачів розміщено на сайті Харківського національного університету ім. Каразіна у вільному доступі, оголошення щодо наявності вакантної посади також розміщуються у вільному доступі, інформація є доступною для всіх зацікавлених осіб (<https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/vakantni-posady/vsi-posady>, <https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/vakantni-posady/programy-kandydativ> ). На сьогодні вакантні посади відсутні. Порядок конкурсного відбору виконується, що було підтверджено під час бесід з гарантом програми, викладацьким складом та адміністрацією ЗВО.

### **3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.**

ЗВО тісно співпрацює із лікувально-профілактичними закладами регіону. <https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1STudyEKeJKonRn4mbo8ZTA92pjE2uIPi>, <http://medicine.karazin.ua/kafedri/kafedra-hirurgichnih-hvorob/klinichni-bazi-kafedri-hirurgichnih-hvorob>, <http://medicine.karazin.ua/kafedri/kafedra-klinichnoi-nevrologii-psihiatrii-ta-narkologii/klinichni-bazi-kafedri-klinichnoi-nevrologii-psihiatrii-ta-narkologii>, <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1Nwg7goQkJZTgBVBkhpCBgAkNEBMAvKLC> ). Окрім того, підписаний договір про співпрацю з ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України. Роботодавці беруть участь у професійно-практичній підготовці аспірантів; сприянні працевлаштуванню випускників; визначенні перспективних напрямів подальшого її розвитку; освітніх та наукових проектах (<https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1fKZ6uc21Z4rMeQaDylG2mp5sdcMD8DCa> ). Проте відсутній моніторинг освітньо-професійної програми, пропозиції, які надають роботодавці "не доходять" до робочої групи ОНП, зокрема пропозиції стосовно підсилення математично-статистичної складової у аспірантів (Лінський І.), запровадження нових компетенцій з основ доказової медицини (Ісаєва Г.). При реалізації освітньої програми залучено роботодавців з можливістю використання матеріально-технічних засобів їх навчально-лікувальних баз для виконання практичних занять та спільного виконання науково-дослідних робіт: д. мед. н., проф. Даниленко Г.М. <http://medicine.karazin.ua/kafedri/kafedra-gigieni-ta-sotsialnoi-meditini>, д. мед. н., проф. Красносельський М.В. <http://medicine.karazin.ua/departments/kafedri/kafedra-onkologii-radiologii-ta-radiatsiynoi-meditini>; д. мед. н., проф. Міщенко Т.С. <http://medicine.karazin.ua/departments/kafedri/kafedra-klinichnoi-nevrologii-psihiatrii-ta-narkologii> Ці дані було підтверджено під час проведення інтерв'ю гаранта програми, роботодавців та здобувачів. Аспірант Вороненко О., наук. керівник – зав.каф. пропедевтики внутрішньої медицини і фізичної реабілітації Б. здійснювала добір хворих для контрольної групи дис. роботи на базі МСЧ №13, робота виконувалась під контролем наук. кер., у хір.від. завдяки співпраці з доц.каф. хіру. хвороб мед.факультету ХНУ, за сумісництвом лікаря-хірурга МСЧ №13 Гриньовим Р. та в терап. від. - зав.терап.від. МСЧ №13 Вовченко І. Проводився добір тематичних хворих з наявною хронічною серцевою недостатністю та цукровим діабетом 2 типу.

### **4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.**

Професіонали-практики беруть участь в проведенні занять на клінічних базах ХНУ, з якими укладено угоди, зокрема директор ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України» Лінський І., директор інституту ДУ «ІОЗДП НАМН України» Даниленко Г., Заступник головного лікаря КНП «Обласна дитяча клінічна лікарня №1» ХМР Савво О., завідувачий відділом комплексного зниження ризику хронічних неінфекційних захворювань ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України» Ісаєва Г., директор «Alef clinic», доц кафедри хірургічних хвороб, оперативної хірургії та топографічної анатомії ХНУ ім. В. Н. Каразіна Сафронов Д. (<https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1STudyEKeJKonRn4mbo8ZTA92pjE2uIPi>). Більшість викладачів поєднують викладання з практичною діяльністю за фахом, працюють за сумісництвом на посадах лікарів лікувальних спеціальностей, мають відповідні сертифікати (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1fKZ6uc21Z4rMeQaDylG2mp5sdcMD8DCa>, <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1cc47NiwdCHYUAGOGtmawcotIrlICDJg>).

## **5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.**

Експертна група встановила, що ЗВО намагається сприяти професійному зростанню викладачів шляхом залучення роботодавців до клінічних досліджень на базі ХНУ, що підвищує обізнаність викладачів у сучасних практиках та тенденціях розвитку клінічної медицини ([https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1\\_ojL\\_A\\_MlYWnAb1DP35dbenE1wdvUkqe](https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1_ojL_A_MlYWnAb1DP35dbenE1wdvUkqe), <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-pro-pidvyshchennya-kvalifikacii.pdf>). ХНУ сприяє професійному розвитку НПП ОП переважно системою професійної мотивації. З цієї метою розроблено систему безперервного підвищення професійного розвитку НПП ([https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/p\\_stazhuvannia-za-kordonom](https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/p_stazhuvannia-za-kordonom)). За результатами публікації у світових наукометричних базах (Scopus, WoS) та монографій, захисту дисертаційної роботи (керівник та аспірант) НПП отримують премії (<http://rada.karazin.ua/public/uploads/2020/10/Про-затвердження-нової-редакції-Порядку-преміювання.pdf>, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/poriadok-premiuvannia.pdf>, <https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1f3rDaIStyFPwuKFDIvB-kBLxwjNuCli4>). ЗВО за наявності бажання та прагнень НПП, надає можливість отримати відповідні знання у лінгвістичному центрі, що входить в структуру факультету іноземних мов університету. Плата за навчання у лінгвістичному центрі здійснюється за особисті кошти співробітників. Водночас, викладач, який має сертифікат рівня B2 і здійснює викладання англійською мовою, отримує щомісячну надбавку до заробітної плати. <http://foreign-languages.karazin.ua/academics/linguistic-center> Також, знання з іноземних мов науково-педагогічний працівник може отримати у Міжнародному центрі мовної сертифікації, після завершення навчання в якому та успішного складання іспитів надається сертифікат міжнародного зразку. <http://foreign-languages.karazin.ua/academics/international-center> Система сприяння професійному розвитку викладачів включає фінансування відряджень для участі у конференціях та міжнародних програмах стажування (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1ardZkyAL1NRqioTjAgm9hsGRS48Nh985>). Відповідний аудит здійснюється керівником групи аудиторів (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/poryadok-audit.pdf>). На підставі укладених угод із ЗВО України та зарубіжжя НПП підвищують свою педагогічну майстерність викладачі морфологічних та клінічних дисциплін ([https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/p\\_stazhuvannia-za-kordonom](https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/p_stazhuvannia-za-kordonom), [https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1\\_ojL\\_A\\_MlYWnAb1DP35dbenE1wdvUkqe](https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1_ojL_A_MlYWnAb1DP35dbenE1wdvUkqe)).

## **6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.**

Викладання та методичні розробки, а також участь в заходах підвищення педагогічної майстерності включені в систему рейтингування викладачів (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-reiting-pracivnykiv.pdf>, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/poriadok-premiuvannia.pdf>, <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1ardZkyAL1NRqioTjAgm9hsGRS48Nh985>, <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1cc47NiwdCHYUAGOGtmawcotIrlICDJg>). За високоякісну роботу з підготовки та виховання фахівців і кадрів вищої кваліфікації передбачен премії за рахунок спеціального фонду (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1f3rDaIStyFPwuKFDIvB-kBLxwjNuCli4>). Науково-педагогічні, педагогічні працівники, підвищують кваліфікацію Харківській академії післядипломної освіти (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1ardZkyAL1NRqioTjAgm9hsGRS48Nh985>). Університет забезпечує навчання науково-педагогічних та педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років зі збереженням середньої заробітної плати на ТУ «Технології дистанційного навчання», «Школа педмайстерності» (<https://dist.karazin.ua/for-teachers>, [https://drive.google.com/drive/folders/1vpBQgfAyOd\\_OuZWvIVmSQNjj5eet8adx](https://drive.google.com/drive/folders/1vpBQgfAyOd_OuZWvIVmSQNjj5eet8adx)). У разі підвищення кваліфікації та стажування з відривом від виробництва (основного місця роботи) науково-педагогічні працівники мають право на гарантії і компенсації (<http://rada.karazin.ua/public/uploads/2020/10/Про-затвердження-нової-редакції-Порядку-преміювання.pdf>).

## **Загальний аналіз щодо Критерію 6:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.**

Надзвичайно потужний науково-педагогічний склад, активне використання можливостей клінічних баз при реалізації програми, залучення провідних вітчизняних фахівців в процес навчання, використання здобутків грантових проєктів, діюча система стимуляції професійного розвитку викладацького складу (преміювання за публікації, захист дисертаційних робіт).

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.**

Рейтинг викладачів проводиться формально, не передбачена матеріальна мотивація. Відсутні докази про стимулювання розвитку викладацької майстерності (оплата закордонних відряджень, допомога у заключенні договорів про наукове та фахове стажування). Розробити систему стимулювання розвитку викладацької майстерності (рейтингування з можливістю отримати додаткові преференції, заохочення або матеріальний стимул). Роботодавці не залучені до внесення змін та доповнень у ОНП. Не проводиться анкетування роботодавців стосовно задоволення від підготовки здобувачів за ОНП. Рекомендовано розробити алгоритм внесення пропозицій та доповнень від роботодавців до робочої групи шляхом анкетування. Рекомендуємо створити персональні сайти (сторінки) стейкхолдерів, що задіяні в освітньому процесі за ОНП «Медицина», що сприятиме підвищенню інформативності контенту сайту.

### **Рівень відповідності Критерію 6.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.**

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію. ХНУ залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків. Система сприяння професійному розвитку викладачів включає преміювання за публікації, захист дисертаційного дослідження та знання іноземної мови. Рейтингування викладачів проводиться формально.

### **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:**

#### **1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.**

Матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та ПРН (програмних результатів навчання) за рахунок розвинутої інфраструктури. Так, здобувачі мають безоплатний доступ до бібліотеки, інтернет мережі університету, клінічних баз та університетської клініки; можуть публікуватись у періодичних виданнях ХНУ імені В.Н.Каразіна. Складені договори з 25 клінічними базами та 5 інститутами, де здобувачі можуть проводити набір пацієнтів або матеріалу. Кафедри, лабораторії оснащені необхідною науково-дослідною, лабораторно-діагностичною, комп'ютерною та проєкційною технікою. <https://drive.google.com/drive/folders/1STudyEKeJKonRn4mbo8ZTA92pjE2uIPi?usp=sharing> Оновлення матеріально-технічної бази університету відбувається відповідно до плану фінансування закупівель в Харківському національному університеті ім. Каразіна та є прозорим і відкритим ([https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/plan\\_zakupki2020-9.pdf](https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/plan_zakupki2020-9.pdf)) та (<https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/budget>) Приклади забезпечення матеріально технічних умов для проведення наукових досліджень (доступ до використання лабораторій, обладнання на клінічних базах установ із якими заключені договори) в межах цієї ОНП: На кафедрі внутрішньої медицини медичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна у рамках НДР <https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1n2EkMmO97LxwJ5v8CnTosqPTj1kKT3Zb> На кафедрі онкології, радіології та радіаційної медицини медичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна у рамках НДР [https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1\\_OFPr3oH68Io8AFnzORvdi2KX5POw2E](https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1_OFPr3oH68Io8AFnzORvdi2KX5POw2E) На кафедрі загальної та клінічної імунології та алергології медичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна у рамках НДР <https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1L-52o419Z3Wb5bxGhiSnOUqcSRBRLH2I>

#### **2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.**

ХНУ ім. Каразіна забезпечує безоплатний доступ викладачів та здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності

[https://drive.google.com/drive/folders/1fYX9rqWUraD5\\_6zn3UxAqNbfboEPchzh](https://drive.google.com/drive/folders/1fYX9rqWUraD5_6zn3UxAqNbfboEPchzh). Зі слів здобувачів вищої освіти дисертаційне дослідження вони виконують за власний кошт і інші необхідні матеріали для виконання наукового дослідження (це залежить від наявності спонсора, вартості дослідження, чи є робота здобувача частиною НДР кафедри, часу подання заявки на оплату дослідження).

### **3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.**

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Практично всі аудиторії для лекційних та семінарських занять нові, після ремонту, в університеті функціонує університетська клініка, [https://drive.google.com/drive/folders/1fYX9rqWUraD5\\_6zn3UxAqNbfboEPchzh](https://drive.google.com/drive/folders/1fYX9rqWUraD5_6zn3UxAqNbfboEPchzh). Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання було створено у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна в січні 2015 для реалізації освітніх програм довузівської, вищої і післядипломної освіти та впровадження сучасних технологій навчання. [https://www.univer.kharkov.ua/ua/entrant/entrant\\_eee/eee\\_about](https://www.univer.kharkov.ua/ua/entrant/entrant_eee/eee_about) Регулярно проводяться інструктажі з техніки безпеки, питань пожежної безпеки, цивільного захисту із занесенням відміток до відповідних журналів; розміщено Плани евакуації з навчальних корпусів.

### **4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.**

Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти передбачені "Положення про організацію освітнього процесу" ([https://drive.google.com/open?id=oBwRBoOD\\_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU](https://drive.google.com/open?id=oBwRBoOD_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU)). "Положення про організацію позанавчальної роботи зі студентами Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна" (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/polozhennya/polozhennya-pozaosvit-2.pdf>). Органи студентського самоврядування ([https://www.univer.kharkov.ua/ua/student/students\\_government/structure](https://www.univer.kharkov.ua/ua/student/students_government/structure)) здійснюють свою діяльність. Органи студентського самоврядування отримують належне фінансування. Управління якості освіти та Навчальний центр організації освітнього процесу забезпечують освітню та організаційну підтримку. Для надання консультативної підтримки в університеті функціонують Юридична клініка, юридичний відділ, профком студентів та аспірантів, Навчальний центр соціально-виховної та позаосвітньої діяльності, Навчальний центр організації освітнього процесу. Соціальна підтримка здійснюється тільки через виплату премій за публікації в статтях Web of science або Scopus <https://drive.google.com/drive/folders/1f3rDaIStyFPwuKFDIvB-kBLxwjNuCli4?usp=sharing> та психологічну підтримку. Інформаційна підтримка здійснюється Центром зв'язків з громадськістю, який організовує свою роботу через офіційний сайт Каразінського, сторінки університету у соціальних мережах, також зазначена робота здійснюється за допомогою інтернет-ресурсів Студентської ради та профкому студентів, інформаційних стендів у корпусах та гуртожитках, інформаційної плазмової панелі.

### **5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.**

Право на освіту особами з особливими освітніми потребами забезпечено Правилами прийому ЗВО (<https://www.univer.kharkov.ua/images/pravyula-2019-5.pdf>). Інші документи, які регулюють перебування особами з особливими освітніми потребами в ЗВО: <https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/umovy-navchannya-osib-z-osoblyvymy-potrebam> Наказ ректора про введення до дії рішення Вченої ради «Про затвердження Програми розвитку інклюзивної освіти» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz.pdf>) (допомога студентам з дітьми, сиротам, тимчасово потребуючим особливих умов навчання – оформлення індивідуальних планів за сімейними обставинами, за станом здоров'я тощо). Умови для навчання в університеті осіб з особливими потребами є у відкритому доступі: <https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/umovy-navchannya-osib-z-osoblyvymy-potrebam>

### **6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.**

Процес вирішення конфліктних ситуацій регулюється «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-konfliktni-sutyatsii.pdf>). Працює «Антикорупційна програма університету» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-antikoruptio.pdf>) Відповідно до Положення про студентське самоврядування ([https://www.univer.kharkov.ua/docs/students\\_life/polozhennya-stud-government.pdf](https://www.univer.kharkov.ua/docs/students_life/polozhennya-stud-government.pdf)) органи студентського самоврядування забезпечують захист прав та інтересів студентів та виражають їх інтереси. При

вирішенні конфліктної ситуації, в залежності від осередків її утворення, розпорядженням ректора (проректора) створюється комісія до складу якої входять: представники студентської ради, профспілкової організації студентів, адміністрації, юрисконсульт, за необхідністю інші. Випадків щодо корупції, сексуальних домагань і дискримінації не було. Здобувачі вищої освіти навчанням задоволені.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 7:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.**

Матеріально-технічне забезпечення у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна організоване на високому рівні. В університеті працюють чітко визначені правила вирішення конфліктних ситуацій.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.**

Низький соціальний рівень підтримки здобувачів вищої освіти які навчаються за даною ОНП ( здобувачі вищої освіти дослідження роблять за власний рахунок). Рекомендовано розробити механізми щодо соціально-матеріальної підтримки здобувачів вищої освіти та фінансування наукових досліджень.

### **Рівень відповідності Критерію 7.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.**

Фінансові та матеріально-технічні ресурси є на належному рівні, саме освітнє середовище задовольняє потреби як здобувачів вищої освіти, так і НПП. ЗВО розвиває свою матеріально технічну базу, проте соціальна підтримка здобувачів вищої освіти за даною освітньою програмою є низькою. Група дійшла висновку, що представлена ОНП за спеціальністю 222 «Медицина» третього освітньо-наукового рівня відповідає рівню В за критерієм 7, а виявлені незначні недоліки не являються суттєвими.

## **Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:**

### **1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.**

Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється "Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна" [https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD\\_AIQSzoXDtkt2eDNrXoU](https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AIQSzoXDtkt2eDNrXoU), та "Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна": <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf>. Зі слів гаранта ОНП перегляд освітньої програми проходить один раз в рік. Щорічний моніторинг освітніх програм визначено «Порядком проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю освіти...» <https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/poryadok-audit.pdf>. Також в університеті є система Управління якістю освіти яка допомагає в забезпеченні якості освітньої програми <https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/structure/qualityedu>. Робочі групи з акредитації освітніх програм створюються згідно положення <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennia-pro-proektni-grupu-1.pdf>. ЗВО акредитований ISO 9001:2015, система управління якістю <https://drive.google.com/drive/folders/1mF9wh2gFacolMDIoby4SaeDzdhofLYC3>.

### **2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.**

Здобувачі вищої освіти частково залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми шляхом анкетування [https://docs.google.com/forms/d/1sSyvquoPYKDemBJav\\_NsbkVCCosMj8SKm57DQPRY9Dc/viewform?edit\\_requested=true](https://docs.google.com/forms/d/1sSyvquoPYKDemBJav_NsbkVCCosMj8SKm57DQPRY9Dc/viewform?edit_requested=true)  
[https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd\\_T8gfQJsrbfdjMaYBNluNeAqIHuaYlQanIRjdgfzboSEbBA/viewform?](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd_T8gfQJsrbfdjMaYBNluNeAqIHuaYlQanIRjdgfzboSEbBA/viewform?)

fbclid=IwAR3nGiiO-Ci65FncEV1ZgHHbf33riwKwuNXxzOiKr1KDE\_W4V4RkjbBsess жодних пропозицій щодо ОНП при анкетуванні не було, але при розмові з здобувачами вони говорили про недостатність занять з різних дисциплін. Здобувачі вищої освіти також залучені через Вчену раду, членами Вченої ради медичного факультету є здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії Грищенко А.В., Серета К.С. (Голова студентської ради факультету), Арбузова К.С. (Голова профспілкової організації студентів, аспірантів і докторантів медичного факультету). <https://www.univer.kharkov.ua/docs> У робочі групи з акредитації освітніх програм здобувачі вищої освіти не долучені

### **3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.**

Частина роботодавців як НПП Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна залучені до перегляду освітньої програми як НПП університету (на вчених радах). В університеті є механізм проведення анкетування роботодавців, та були надані рекомендації щодо внесення додаткових вибіркового дисциплін [https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScj9XIF1tZzDKs8ODAsKc89niYgUogcUSsKeMX8NsF43iCXqQ/viewform?fbclid=IwAR3RAzwoyGjLRPuVBsX\\_pNvtuyKbojnpGADJEOyCWPGHlg4sTlxw8rd4kBo](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScj9XIF1tZzDKs8ODAsKc89niYgUogcUSsKeMX8NsF43iCXqQ/viewform?fbclid=IwAR3RAzwoyGjLRPuVBsX_pNvtuyKbojnpGADJEOyCWPGHlg4sTlxw8rd4kBo) проте думка значної частини роботодавців при акредитації даної освітньої програми не була врахована. Під час зустрічі роботодавці говорили про збільшення годин з гуманітарних дисциплін. ОНП була заздалегідь оприлюднена, але роботодавці не були проінформовані.

### **4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.**

ОНП започаткована в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна у 2016 р. Випускників даної ОНП поки ще не було, проте університет має практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників <https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1UQs8JrQ22JM15mU5r1tVNwXCaUozi11P>

### **5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.**

Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється "Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна" ([https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD\\_AIQSZoxDTkt2eDNrXoU](https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AIQSZoxDTkt2eDNrXoU)) та положеннями щодо забезпечення якості освіти (<https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/quality>). Є механізми залучення стейкхолдерів, здобувачів вищої освіти та роботодавців до оцінки ОНП, але не її перегляду, пропозиції деяких роботодавців щодо впровадження нових вибіркового дисциплін були надані, проте пропозиції щодо збільшення аналітичних компетенцій здобувачів не враховані. Згідно положення про створення робочих груп з перегляду ОП <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennia-pro-proektni-grupy-1.pdf>, роботодавці, які не є співробітниками університету не залучаються. Забезпечення якості освіти здійснюється шляхом анкетування всіх учасників які залучені до освітнього процесу <https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/quality>, здобувачі: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdxiLQZQ2wv5kIoQw8he3kEMKUHk2X-cvl6ms2EeXwBxjxf3g/viewform>, викладачі: [https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfDPSDGoYY\\_BF\\_mDU\\_WApfkIh27Cq41AZA3jm5AJw2GiItYow/viewform](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfDPSDGoYY_BF_mDU_WApfkIh27Cq41AZA3jm5AJw2GiItYow/viewform), випускники: [https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd\\_T8gfQJsrbfjdMaYBNluNeAqIHuaYlQanIRjdgfzboSEbba/viewform](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd_T8gfQJsrbfjdMaYBNluNeAqIHuaYlQanIRjdgfzboSEbba/viewform), роботодавці <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScj9XIF1tZzDKs8ODAsKc89niYgUogcUSsKeMX8NsF43iCXqQ/viewform>. Результативність анкетування: Здобувачі вищої освіти які пройшли анкетування задоволені навчанням <https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1KhAGehdkKCXpvkt4o7RFCi6bUN-o4WVl>. Результативність анкетування: Викладачі та студенти <https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/prezentatsia-2021.pdf>

### **6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.**

ОНП започаткована у 2016 р. Акредитується вперше

### **7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.**

В університеті створене розгалужене Управління якості освіти, що складається з 7 центрів з чітким розподілом функціональних обов'язків <https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/structure/qualityedu>. Проводиться оцінка ризиків <https://drive.google.com/drive/folders/1QfSXTD9G3kcKJo6azkCBqpYuK8nM2RzY?usp=sharing> та періодичні аудити [https://drive.google.com/drive/folders/12DAbT\\_7rZYIKFCP23It\\_H6LlgoYoLiPo?usp=sharing](https://drive.google.com/drive/folders/12DAbT_7rZYIKFCP23It_H6LlgoYoLiPo?usp=sharing) Відбувається перегляд Положень ЗВО акредитований ISO 9001:2015, система управління якістю <https://drive.google.com/drive/folders/1mF9wh2gFacolMDIoby4SaeDzdhofLYC3>. Це сприяє формуванню культури якості та академічної доброчесності.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 8:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.**

В університеті створене розгалужене Управління якості освіти, що складається з 7 центрів з чітким розподілом функціональних обов'язків. Відбувається щорічний моніторинг та широке анкетування всіх учасників освітнього процесу. ЗВО акредитований ISO 9001:2015, система управління якістю.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.**

Немає чіткого механізму залучення роботодавців та стейкхолдерів до перегляду освітньої програми. Широке анкетування всіх учасників освітнього процесу не є результативним щодо даної ОНП, так як в ньому практично не беруть участі. Рекомендовано розробити зрозуміліший механізм залучення роботодавці та стейкхолдерів, повідомляти зацікавлені сторони про перегляд ОНП заздалегідь.

## **Рівень відповідності Критерію 8.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.**

ЗВО акредитований ISO 9001:2015, система управління якістю. В університеті створене розгалужене Управління якості освіти, проводиться оцінка ризиків, анкетування, аналіз, коригувальні дії щодо якості освіти, що сприяє формуванню культури якості та академічної доброчесності. Проте, дана ОНП не гармонізована з системою управління якістю. Механізм залучення роботодавців та стейкхолдерів залишається неясним, так як при спілкуванні з роботодавцями та стейкхолдерами було отримано аргументовані рекомендації, а зі слів гаранта ОНП пропозицій від роботодавців не було.

## **Критерій 9. Прозорість та публічність:**

### **1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Основні внутрішні нормативно-правові акти, що визначають правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. Учасники освітнього процесу ознайомлені зі своїми правами та обов'язками, що було підтверджено на зустрічах з аспірантами, викладацьким складом та адміністрацією. Статут Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, погоджений конференцією трудового колективу та затверджений наказом Міністра Міністерства освіти і науки <https://www.univer.kharkov.ua/docs/statute/uk-statut2018.pdf> - Правила внутрішнього розпорядку Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/pravya-rozporядku-2018.pdf> - Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна [https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/files\\_pol](https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/files_pol) - Наказ ректора «Про організацію освітнього процесу у I семестрі 2020/2021 навчального року» <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/osvitniy-protses.pdf> - Наказ ректора «Про організацію освітнього процесу в умовах карантину» <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-1.pdf> - Наказ ректора «Про підготовку до 2020/2021 навчального року» [https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-pro-pidgotovku\\_do2021-2022.pdf](https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-pro-pidgotovku_do2021-2022.pdf) - контракт здобувача вищої освіти <https://univer.kharkov.ua/docs/price/ugoda-kontrakt2019.pdf> - перелік матеріалів та документів про організацію навчального процесу [https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/study\\_organization](https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/study_organization) - методичні матеріали «Сучасні підходи до побудови освітніх програм» <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/curricula.pdf> регулюють



права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

**2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.**

<http://medicine.karazin.ua/ru/news/720-obnarodovan-dlya-obschestvennogo-obsujdeniya-proekt-obrazovatelno-nauchnoy-programmyi-podgotovki-tretego-obrazovatelno-nauchnogo-urovnya-vyisshego-obrazovaniya-222-meditsina>  
оприлюднено 23 березня 2021 року

**3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.**

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму <http://medicine.karazin.ua/research/aspirantura> Інформація про ОНП оприлюднена повністю. Схеми нарахування балів, критерії оцінювання навчальних досягнень представлені у робочих програмах/силабусах відповідних дисциплін [https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y\\_mL-KgFW](https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1E7WhxHRhZUy4-zAWMWVY7v8y_mL-KgFW), [https://drive.google.com/drive/u/0/folders/14znvFB70ABB\\_mSEpkIk5bSqCelkVJMoc](https://drive.google.com/drive/u/0/folders/14znvFB70ABB_mSEpkIk5bSqCelkVJMoc).

**Загальний аналіз щодо Критерію 9:**

**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.**

Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Відбувається активне наповнення сайту.

**Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.**

Не врегульований механізм зворотного зв'язку, немає інформації на сайті які пропозиції були надані, прийняті чи відторгнені, та чому. Хоч ОНП та її зміст був офіційно оприлюднений на сайті, роботодавці та стейкхолдери залучені не були. Рекомендовано проінформувати та залучати роботодавців та стейкхолдерів до перегляду ОНП та організувати механізми прийняття або відторгнення пропозицій щодо ОНП. Відсутня система оперативного інформування здобувачів та науково-педагогічних працівників. Використовувати корпоративну пошту для швидкого інформування здобувачів та науково-педагогічних працівників. Активно використовувати додаткові шляхи інформування, популяризації, залучення до анкетувань - соціальні мережі.

**Рівень відповідності Критерію 9.**

Рівень В

**Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.**

Беручи до уваги зібрані під час акредитаційної експертизи докази можна твердити, що Університет виконує свою суспільну місію, проте є незначні недоліки, що суттєво не вплинули на рішення ЕГ.

**Критерій 10. Навчання через дослідження:**

**1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.**

Експертна група з'ясувала, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковому інтересу аспіранта. З метою надати кожному аспіранту відповідну освітню підтримку у проведенні його або її наукового дослідження у навчальному плані є низка дисциплін, що відповідають тематиці кожного з них (<https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1zeDTSeNOTjllTee8bjTCawtTcRIAYHqg>, <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-disservice-2020.pdf>). Аспірант обирає дисципліну спеціалізації відповідно до його наукового напрямку, науковий керівник розробляє Індивідуальну програму аспіранта за тематикою наукового дослідження, що надає аспіранту ґрунтовну освітню підтримку (<https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1zeDTSeNOTjllTee8bjTCawtTcRIAYHqg>). Особливістю ОНП "Медицина" є формування персоналізованого плану підготовки кожного аспіранта з врахуванням його індивідуальних наукових інтересів, чому сприяє вибіркові дисципліни що обираються аспірантом (<https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1zeDTSeNOTjllTee8bjTCawtTcRIAYHqg>). За своїм змістом ОНП сприяє отриманню широкого спектру компетенцій, які необхідні для проведення наукових досліджень світового рівня, спрямованих на приріст наукових знань у сфері медицини (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1tgo5kBlqs3S63x4V7yH7c7VbWaeCHM4>). Проведення проміжного контролю щодо виконання індивідуального плану наукової роботи здійснюється один раз на рік. Процедура передбачає звітування здобувачем на засіданні кафедри та вченої ради медичного факультету. Оцінювання успішності наукової складової ОНП відбувається з урахуванням кількості виступів на наукових конференціях (вітчизняних та закордонних), наукових публікацій (у тому числі у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу; а також у Scopus та Web of Science), патентів, нововведень, участі у міжнародних проектах, індексу цитування. Порушення строків виконання індивідуального плану без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою Університету рішення про відрахування здобувача. Загальнонауковий (філософський) світогляд - навчальна дисципліна "Філософські засади та методика наукових досліджень науки". З блоку універсальних навичок науковця "Підготовка наукових публікацій", "Сучасні напрямки наукових досліджень". Володіння усною та письмовою англійською мовою - навчальна дисципліна "Іноземна мова для аспірантів". Проте під час зустрічі, аспіранти зазначали про відсутність в програмі можливостей для підготовки здобувачів до викладацької діяльності. Аспірантам не вистачає таких дисциплін, як "Педагогіка та психологія вищої школи з основами риторики", "Медичне право", "Сучасні інноваційна технології викладання у вищій медичній освіті", "Наукові підходи до організації та проведення доклінічних досліджень".

**2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.**

Керівники аспірантів мають широке коло наукових інтересів та наукових публікацій, пройшли наукове стажування, або працювали в провідних університетах та наукових центрах ([https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1CyO\\_REgkCAWgi72hog9XthkTSXsDcvj9](https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1CyO_REgkCAWgi72hog9XthkTSXsDcvj9), [https://www.scopus.com/results/results.uri?src=s&sot=b&sdt=b&origin=searchbasic&rr=&sl=27&s=DOI\(10.36740%2Fwlek202009201\)&searchterm1=10.36740%2Fwlek202009201&searchTerms=&connectors=&field1=DOI&fields=](https://www.scopus.com/results/results.uri?src=s&sot=b&sdt=b&origin=searchbasic&rr=&sl=27&s=DOI(10.36740%2Fwlek202009201)&searchterm1=10.36740%2Fwlek202009201&searchTerms=&connectors=&field1=DOI&fields=), <http://www.scopus.com/inward/record.url?eid=2-s2.0-85103116585&partnerID=MN8TOARS>). Теми наукових досліджень усіх аспірантів дотичні напрямам досліджень їх керівників (<https://drive.google.com/drive/u/6/folders/14i-OlslnCuCZFNA7ktMdmJHSIhhCBRoS>, [https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1CyO\\_REgkCAWgi72hog9XthkTSXsDcvj9](https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1CyO_REgkCAWgi72hog9XthkTSXsDcvj9)). Наприклад: професор проф. Л. працює над розробкою НДР «Роль імунних, аутоімунних та метаболічних розладів у патогенезі інфекційного процесу, що викликаний бактеріями, вірусами, вірусно-бактеріальними асоціаціями при гострому, затяжному та хронічному перебігу хвороби та оптимізація засобів лікування» No0117UC04874 (<https://drive.google.com/drive/u/o/folders/14i-OlslnCuCZFNA7ktMdmJHSIhhCBRoS>), вивченню тотожної проблематики присвячені й дисертаційні дослідження її асп. П. «Клініко-імунологічна характеристика перебігу інфекційного процесу, викликаного вірусом Ештейна-Барр та вірусом герпесу 6 типу». Професор Ш. працював над НДР "Виявлення впливу патології матері на розвиток організму плода та новонародженогоNo0117U004838", що відповідає дисертаційному дослідженню асп. Панова С.І. "Патоморфологія печінки плодів, мертвороджених та дітей раннього віку від ВІЛ-інфікованих матерів" (<https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-8509567772&origin=resultslst&sort=plf-f&src=s&sid=dfae18cab740656b8e1b9e4199478a6d&sot=b&sdt=b&sl=27&s=DOI%2810.36740%2Fwlek202009201%29&relpos=0&citeCnt=0&searchTerm=>).

**3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).**

Експертна група пересвідчилась, що результати наукових досліджень аспіранти публікують оприлюднюють на науково-практичних форумах ([https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1nURuagU2Uag\\_ShyxsBTYzu91TerQTYXt](https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1nURuagU2Uag_ShyxsBTYzu91TerQTYXt), <https://docs.google.com/document/d/133hQ-hz5I9pJdoaf54XvJZHR7fTS09oc/edit>). Оцінювання успішності наукової складової аспірантів за ОНП відбувається з урахуванням кількості виступів на наукових конференціях (вітчизняних

та закордонних), наукових публікацій (в тому числі у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу; а також у Scopus та Web of Science), (<http://www.scopus.com/inward/record.url?eid=2-s2.0-85059799141&partnerID=MN8TOARS>, [https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1nURuagU2Uag\\_ShyxsBTYzu91TerQTYXt](https://www.scopus.com/results/results.uri?src=s&sot=b&sdt=b&origin=searchbasic&tr=&sl=91&s=TITLE(Cytokine%20production%20peculiarities%20in%20different%20forms%20of%20Epstein-Barr%20virus%20infection)&searchterm1=Cytokine%20production%20peculiarities%20in%20different%20forms%20of%20Epstein-Barr%20virus%20infection&searchTerms=&connectors=&field1=TITLE&fields=)); проводяться безкоштовний друк дисертацій і авторефератів у видавництві ХНУ та безоплатне публікування наукових статей дисертантів у 3 фахових виданнях ХНУ <http://medicine.karazin.ua/research/fahovi-periodichni-vidannya-medichnogo-fakultetu>, (Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Медицина», <https://periodicals.karazin.ua/medicine/>, "Психіатрія, неврологія та медична психологія" <https://periodicals.karazin.ua/pnmp/>, "Фотобіологія та фотомедицина" <https://periodicals.karazin.ua/photomedicine/>) та електронні періодичні наукові фахові видання (Актуальні проблеми сучасної медицини " <https://periodicals.karazin.ua/apmm/>). ЗВО створює умови для публікації результатів наукових досліджень за цією ОНП у виданнях, що індексуються в науково-метричних базах (Scopus та Web of Science) шляхом преміювання авторів публікацій (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/poriadok-premiuvannia.pdf>, <https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1f3rDaIStyFPwuKFDIVB-kBLxwNuClI4>). Наприклад згідно з витягом з наказу №0104-2/3571 від 09.12.2020 р. по ХНУ отримали премії: Б., Л, П., відповідно до пп. Порядку преміювання за опубліковану статтю у виданні, що індексується наукометричною базою WoS/Scopus. Б., З. відповідно до п5. Порядку преміювання за опублікований патент на корисну модель або інші охоронні документи та об'єкти права інтелектуальної власності.. Матеріально технічні умови створені для проведення наукових досліджень на клінічних базах згідно договорів (<https://drive.google.com/drive/folders/1L-520419Z3Wb5bxGhiSnOUqcSRBRLH2I>, <https://drive.google.com/drive/u/3/folders/1n2EkMmO97LxwJ5v8CnTosqPTj1kKT3Zb>, [https://drive.google.com/drive/u/3/folders/1\\_OFPr3oH68Io8AFnzORvdi2KX5POw2E](https://drive.google.com/drive/u/3/folders/1_OFPr3oH68Io8AFnzORvdi2KX5POw2E))

#### **4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.**

Закордонними партнерами ХНУ є 85 ЗВО з 32 країн світу ([https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1XcRjHcrdJdVUX4qatTgIyx\\_lprbdmmvD](https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1XcRjHcrdJdVUX4qatTgIyx_lprbdmmvD)). Медичний факультет ЗВО співпрацює з міжнародними організаціями ([https://docs.google.com/document/d/1lxibiuc4rX1BdQjHQufrV9xO\\_fDPGZzE/edit](https://docs.google.com/document/d/1lxibiuc4rX1BdQjHQufrV9xO_fDPGZzE/edit)), проте поки не було реальної реалізації програми співпраці для аспірантів ([https://docs.google.com/document/d/1kbcXAxLwZqkU2\\_zpXszEDoU590dvNl7G/edit](https://docs.google.com/document/d/1kbcXAxLwZqkU2_zpXszEDoU590dvNl7G/edit)). Партнером-координатором ХНУ у консорціумі ЗВО для грантової пропозиції Erasmus + є Римський університет «Ла Сап'єнца» ([https://drive.google.com/drive/folders/1ElpqT11iy3bwnCQ6quVGAubdDnGKjT\\_O?usp=sharing](https://drive.google.com/drive/folders/1ElpqT11iy3bwnCQ6quVGAubdDnGKjT_O?usp=sharing)) Договір передбачає обмін науковцями та викладачами, спрямований на взаємні консультації, лекції, проведення практичних занять, а також реалізацію науково-дослідних проєктів, організацію конференцій, симпозіумів та академічних семінарів за участю представників обох навчальних закладів ([https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1XcRjHcrdJdVUX4qatTgIyx\\_lprbdmmvD](https://drive.google.com/drive/u/o/folders/1XcRjHcrdJdVUX4qatTgIyx_lprbdmmvD)). Аспіранти ХНУ не виїзжали на стажування протягом останніх 5 років ([https://docs.google.com/document/d/1kbcXAxLwZqkU2\\_zpXszEDoU590dvNl7G/edit](https://docs.google.com/document/d/1kbcXAxLwZqkU2_zpXszEDoU590dvNl7G/edit)). Аспіранти за ОНМ мають і публікації у виданнях що індексується Scopus та WoS (<http://www.scopus.com/inward/record.url?eid=2-s2.0-85059799141&partnerID=MN8TOARS>, [https://drive.google.com/drive/u/6/folders/1nURuagU2Uag\\_ShyxsBTYzu91TerQTYXt](https://www.scopus.com/results/results.uri?src=s&sot=b&sdt=b&origin=searchbasic&tr=&sl=91&s=TITLE(Cytokine%20production%20peculiarities%20in%20different%20forms%20of%20Epstein-Barr%20virus%20infection)&searchterm1=Cytokine%20production%20peculiarities%20in%20different%20forms%20of%20Epstein-Barr%20virus%20infection&searchTerms=&connectors=&field1=TITLE&fields=)). Золотарьова Т.В. отримала індивідуальний грант від European Society of Cardiology ([https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1nURuagU2Uag\\_ShyxsBTYzu91TerQTYXt](https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1nURuagU2Uag_ShyxsBTYzu91TerQTYXt)) 22 точки доступу до ліцензійної програми United States Medical Licensing Examination (USMLE: Крок-1, Крок-2) для підготовки до міжнародних іспитів. Доступ до платформи USMLE надавався студентам та аспірантам протягом 2019-2020 рр., програму також замовлено на 2021 р.

#### **5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.**

Проф. Ніколенко Євгеній Якович, науковий керівник аспірантів Пилипенко Н.О., 2018 р., Шерстюк Л. Л., 2019 р., (Патент України №83557 у 2013 13365 МПК (2013)А61К 35/00. Спосіб стимуляції мікроциркуляції у хворих на гіпертонічну хворобу, що перебігає на фоні виразкової хвороби. 10.09.2013.Бюл.№17. Є.Я.Ніколенко, І.В.Летік, Н.К.Александрова, О.В.Сокруто, К.В.Вовк, О.Є.Ніколенко, Шерстюк Л.Л., О.Г.Захаров.; Lytvyn O. I., Grygoreva L. V., Pylypenko N. O., Nikolenko E. Y. Modern Approaches Of the Treatment Of Caused By Hypertension Emergency Conditions // American Journal of Science and Technologies. 2018. No 1(28). P.487-494; Резніченко О.Г., Пилипенко Н.О.,

Гриднева С.В. Вплив недиференційованої дисплазії сполучної тканини на перебіг захворювань біліарного тракту у осіб молодого віку // Світ медицини та біології. 2019. No 3 (69) С. 136-141., Шерстюк Л.Л., Ніколенко Є.Я. Значення основного фактору росту фібробластів в розвитку артеріальної гіпертензії у хворих на цукровий діабет 2 типу залежно від наявності дисплазії сполучної тканини. Медицина невідкладних станів. 2018; 8(95): 49-54., Шерстюк Л.Л., Ніколенко Є.Я. Вміст основного фактору росту фібробластів в крові хворих на цукровий діабет та його залежність від наявності дисплазії сполучної тканини та інших показників. В зб.: Science And Society. Proceedings of the 8th International conference. Accent Graphics Communications & Publishing. Hamilton, Canada. 2018: 276-284.

## **6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.**

Нормативними документами ХНУ, що регулюють питання дотримання академічної доброчесності аспірантами та їх науковими керівниками, є: Статут ХНУ (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/statute/uk-statut2018.pdf>), Кодекс цінностей ХНУ (<https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/kodeks>), «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» ([https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat\\_nakaz\\_polozhennya.pdf](https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf)). Дотримання академічної доброчесності в контексті наукової роботи передбачає надання достовірної інформації про результати наукової діяльності, використані методики і джерела інформації. Дотримання академічної доброчесності здобувачами забезпечує науковий керівник та комісія факультету (кафедри) з перевірки кваліфікаційних робіт на відповідність вимогам академічної доброчесності. Передбачена перевірка всіх дисертацій аспірантів 4 р.н., які подаються на кафедру для отримання «Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації», що передбачено процедурою завершення аспірантури (<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1NIHpO1PFsDONL9i9xzAaR-ZFfrtS81R4>). У випадку отримання кафедрою інформації щодо порушень у статті, тезах виступу на конференції, тощо факультет створює комісію, яка розглядає питання про встановлення факту академічної недоброчесності. Кроком на шляху формування нової академічної культури, що базуватиметься на довірі, чесності та прозорості, стало оприлюднення текстів дисертацій керівництва і працівників університету (<https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/disertations>). Забезпечення дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників здійснюється при перевірці монографій, посібників та наукових публікацій (<https://drive.google.com/drive/folders/1NIHpO1PFsDONL9i9xzAaR-ZFfrtS81R4>). Наприклад: протокол контролю оригінальності тексту монографії Інтервенційна радіологія в онкохірургії: [монографія] / під редакцією проф. Ю. В. Авдосьєва, проф. І. В. Белозьорова. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. – 440 с.: 345 іл.; довідка перевірки на наявність запозичень з інших документів в антиплагіатній інтернет-системі [strikeplagiarism.com](https://www.strikeplagiarism.com) монографії Медичний факультет Каразінського університету в період 1805-1920 років: монографія / І. В. Белозьоров, С. І. Посохов, О. С. Проценко, М. І. Кириченко; під загальною редакцією І. В. Белозьорова. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2020. - 336с.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 10:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.**

Зміст освітньо-наукової програми у цілому відповідає науковим інтересам аспірантів. З метою надати кожному аспіранту відповідну освітню підтримку у проведенні його або її наукового дослідження у навчальному плані є низка дисциплін, що відповідають тематиці кожного з них. Етап роботи дисертаційних досліджень – набір хворих, проведення лабораторно-інструментальних досліджень здійснюється здобувачами на клінічних базах кафедр. Керівники аспірантів є визнаними науковцями, мають широке коло наукових інтересів та вагомих наукових публікацій, пройшли наукове стажування, або працювали в провідних університетах та наукових центрах. Практика преміювання дисертантів і наукових керівників після захисту та за публікації у фахових виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science; проводяться безкоштовний друк дисертацій і авторефератів. Забезпечення дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності керівників та аспірантів здійснюється при перевірці монографій, посібників та наукових публікацій антиплагіатній інтернет-системі [strikeplagiarism.com](https://www.strikeplagiarism.com). 22 точки доступу до ліцензійної програми United States Medical Licensing Examination (USMLE: Крок-1, Крок-2) для підготовки до міжнародних іспитів.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.**

Переважає кількість договорів із іноземними ЗВО складені формально без зазначення специфіки ОНМ “Медицина” для аспірантів. Рекомендовано розмістити на сайті університету які саме з договорів із іноземними ЗВО задіяні у ОНМ “Медицина” для аспірантів. Не отримали інформацію про рейтинг іноземних публікацій (Scopus, WoS), викладачів які задіяні у ОНМ “Медицина”. Рекомендовано ввести розділ (репозитарій) на сайті університету про індивідуальний рейтинг викладачів ОНМ за публікаціями (індекс Хірша) та забезпечити щонайменше однієї можливості для стажування кожного аспіранта за кордоном впродовж навчання на ОНП. У наукових дослідженнях аспірантів переважно використовуються лабораторні потужності клінічних баз із якими заключено договори.

Рекомендовано розглянути питання із залучення, на базі Університету, мережі потужних наукових лабораторій де будуть виконуватися також фрагменти дисертаційних досліджень за ОНП "Медицина". На сайтах кафедр не доступна інформація про аспірантів із вказівкою на їх наукові публікації та їх участь у наукових форумах, вебінарах, воркшопах. Рекомендовано створити окрему сторінку на сайті кафедри із зазначенням основних показників аспіранта. Аспіранти зазначили про відсутність дисциплін з викладацької діяльності. Рекомендовано розглянути питання про додавання таких дисциплін, як "Педагогіка та психологія вищої школи з основами риторики", "Медичне право", "Сучасні технології викладання у вищій медичній освіті", "Наукові підходи до організації та проведення доклінічних досліджень"

#### **Рівень відповідності Критерію 10.**

Рівень В

#### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.**

Зміст освітньо-наукової програми, у цілому, відповідає науковим інтересам аспірантів. За своїм змістом ОНП сприяє отриманню широкого спектру загальних та спеціальних компетенцій, які необхідні для проведення наукових досліджень світового рівня, спрямованих на приріст наукових знань у сфері медицини. Відсутність дисциплін з педагогіки вищої медичної освіти. Практика преміювання дисертантів і наукових керівників після захисту та за публікації у фахових виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Переважна кількість договорів із іноземними ЗВО формально без зазначення специфіки ОНМ "Медицина" для аспірантів. Ввести розділ (репозитарій) на сайті університету про індивідуальний рейтинг викладачів ОНМ за публікаціями (індекс Хірша). Відсутність дисциплін з викладацької діяльності.

### **IV. Інші спостереження**

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

У поданих ЗВО документах завідомо недостовірних відомостей не виявлено. Програму візиту до ЗВО було узгоджено відповідно до встановлених термінів. Адміністрацією закладу були створені сприятливі умови для роботи ЕГ та проведення зустрічей, що були зазначені у програмі візиту. Фактів адміністративного впливу та погроз до членів ЕГ та учасників зустрічей не було. На думку членів експертної групи, доцільно проводити анкетування аспірантів та викладачів ЗВО після завершення кожної навчальної дисципліни для отримання зворотного зв'язку для подальшого удосконалення ОНП. Хотіли відмітити намагання колективу викладачів, роботодавців та аспірантів зацікавити ЕГ перспективами розвитку ОНП у ХНУ імені В.Н. Каразіна. Адміністрація ХНУ імені В.Н. Каразіна та викладацький склад, що забезпечують реалізацію ОНП "Медицина", усвідомлюють існуючі недоліки та мають план про їх усунення та виправлення протягом року, відповідно до рекомендацій експертної групи.

### **V. Підсумки**

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

<b>Критерій 1.</b> Проектування та цілі освітньої програми	В
<b>Критерій 2.</b> Структура та зміст освітньої програми	В
<b>Критерій 3.</b> Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
<b>Критерій 4.</b> Навчання і викладання за освітньою програмою	Е
<b>Критерій 5.</b> Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В

<b>Критерій 6.</b> Людські ресурси	B
<b>Критерій 7.</b> Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
<b>Критерій 8.</b> Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
<b>Критерій 9.</b> Прозорість та публічність	B
<b>Критерій 10.</b> Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

*Додатки до звіту:*

*Відсутні*

\*\*\*

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

*Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.*

Керівник експертної групи

**Коньков Дмитро Геннадійович**

Члени експертної групи

**Ханюков Олексій Олександрович**

**Колядінцев Василь Володимирович**